

Vlaanderen
is lokaal bestuur

Vlaamse profielschets Juni 2017

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

lokaalbestuur.vlaanderen.be

Voorwoord

Voor u ligt de profielschets 2017 van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Deze publicatie biedt een selectie van kengetallen inzake het binnenlands bestuur, de steden en de integratie en inburgering in Vlaanderen. Daarnaast vindt u info over beleidsmaatregelen die momenteel in de kijker staan. De besturen kunnen de cijfergegevens gebruiken voor het onderbouwen van hun eigen beleid. Ze kunnen zich vergelijken met de gemiddelde Vlaamse gemeente en met het gemiddelde van de inwonerscategorie waartoe ze behoren.

Aan de hand van een beperkt aantal indicatoren krijgt u een zicht op de werking van de gemeente-, OCMW- en provinciebesturen in Vlaanderen. Hoe ziet de financiële situatie van die besturen eruit? Hoeveel personeelsleden kunnen de besturen inzetten om de dienstverlening aan de bevolking te verzekeren? Met welke omgevingsfactoren moeten ze rekening houden? In een apart deel komen het integratie- en inburgeringsbeleid aan bod.

De financiële gegevens uit deze Vlaamse profielschets haalden we uit de beleidsrapporten (meerjarenplannen, budgetten en jaarrekeningen) die de gemeenten, OCMW's en provincies ons digitaal hebben bezorgd. Dat laat ons toe om niet alleen de huidige financiële situatie weer te geven, maar ook om een zicht te verschaffen op de verwachte financiële toestand van de besturen. De jaarrekeningen 2014 en 2015 worden vergeleken met de meerjarenplannen, onderdeel 2014 en 2015. Dit verschaft een zicht op de mate waarin de geraamde financiële toestand uit de meerjarenplannen afwijkt van de werkelijke financiële toestand, zoals blijkt uit de jaarrekeningen.

De gemeenten en OCMW's worden voor een aantal indicatoren ingedeeld in 4 categorieën: zeer kleine gemeenten, kleine gemeenten, middelgrote gemeenten en centrumsteden. Dit laat een iets genuanceerder beeld zien van de gemiddelde Vlaamse gemeente. De groep van de centrumsteden wordt verder opgesplitst in twee deelgroepen, namelijk de 13 centrumsteden (inclusief Antwerpen en Gent) en de 11 centrumsteden (zonder Antwerpen en Gent). Op die manier kunnen we een mogelijke invloed van deze twee grote steden op de cijfers van de groep van de centrumsteden beter in kaart brengen.

Naast deze Vlaamse profielschets bestaat er ook een profielschets voor elke individuele gemeente en haar OCMW. Deze kreeg de naam GPS+ (GPS staat voor gemeentelijke profielschets). Ze zijn te raadplegen op www.lokaalbestuur.vlaanderen.be (rubriek snel naar/ statistieken) of op www.regionalestatistieken.vlaanderen.be.

In het voorjaar 2018 verschijnt de gemeentemonitor. De gemeentemonitor biedt elke gemeente in Vlaanderen een zicht op hoe het gesteld is in de gemeente met betrekking tot de financiën, het personeel, de beleidsdomeinen waarop de gemeente actief is, de inwoners. De monitor bevat ook info over de percepties van de burgers. Vanaf 2018 worden de Vlaamse en gemeentelijke profielschetsen geïntegreerd in de gemeentemonitor. Wenst u meer info, neem dan een kijkje op www.gemeentemonitor.vlaanderen.be.

Jeroen Windey
Administrateur-generaal

Enkele bemerkingen vooraf

Hier komen enkele bemerkingen aan bod, die het lezen van de profielschets moeten vergemakkelijken.

Profiel van de besturen

Deze publicatie geeft een zicht op het profiel van de gemeenten, OCMW's en provincies aan de hand van cijfers. Steeds worden eerst indicatoren opgenomen over de omgeving waarbinnen het bestuur functioneert. Dit is bijvoorbeeld het aantal inwoners die het bestuur moet bedienen. Daarna komen financiële gegevens aan bod, bijvoorbeeld welke financiële middelen het bestuur ter beschikking heeft om zijn dienstverlening uit te bouwen. Tot slot wordt ingezoomd op de personele middelen waarover het bestuur beschikt.

Inwonerscategorieën

Voor de meeste cijfers krijgt u naast het Vlaamse gemiddelde ook een gemiddelde voor vier inwonerscategorieën. De Vlaamse gemeenten worden hierbij ingedeeld in zeer kleine gemeenten (tot 5.000 inwoners), kleine gemeenten (van 5.000 tot 10.000 inwoners) en middelgrote gemeenten (meer dan 10.000 inwoners en toch geen centrumstad). De vierde categorie zijn de centrumsteden, met name:

- Aalst
- Antwerpen
- Brugge
- Genk
- Gent
- Hasselt
- Kortrijk
- Leuven
- Mechelen
- Oostende
- Roeselare
- Sint-Niklaas
- Turnhout

De cijfers voor de 11 centrumsteden (dus zonder Antwerpen en Gent) worden ook apart opgenomen. Dit om ervoor te zorgen dat een mogelijke invloed van deze twee grote steden op de cijfers van de groep van de centrumsteden beter in kaart wordt gebracht.

Financiële gegevens

De veralgemeende invoering van de beleids- en beheerscyclus (BBC) en de eraan gekoppelde digitale rapportering laten ons toe om een uitgebreid aanbod aan financiële gegevens voor de gemeenten, OCMW's en provincies op te nemen. De gegevens van 2006 tot 2015 komen uit de digitale jaarrekeningen, de gegevens van 2016 tot 2019 komen uit de digitale meerjarenplanning (met inbegrip van de aanpassingen ervan) van de betrokken besturen. Alle gegevens die vóór 15 maart 2016 voor de gemeenten en 27 februari 2016 voor de OCMW's en 29 maart 2016 voor de provincies verwerkt waren in de databank werden hier meegenomen.

De financiële gegevens voor de stad Antwerpen bevatten voor de boekjaren 2006 tot en met 2010 enkel de cijfers van de stad Antwerpen. Vanaf 2011 worden in die gegevens ook de cijfers van de districten opgenomen. Dit kan schommelingen veroorzaken in de grafieken waar een tijdslijn wordt weergegeven.

De rekeningen van de gemeenten die nog werden opgesteld volgens het schema van de nieuwe gemeentelijke boekhouding (NGB), werden volledig omgezet naar BBC-terminologie. Voor de OCMW's en de provincies beschikken we pas sinds de algemene toepassing van de BBC over budgettaire gegevens. De

cijfers voor die besturen in deze profielschets zijn dus voornamelijk gebaseerd op de jaarrekeningen 2014 en 2015 en de meerjarenplanning 2014-2019 (voor de jaren 2016 tot 2019).

De cijfers over de financiële schuld van gemeenten, OCMW's en provincies zijn afkomstig uit de algemene boekhouding. Daarvoor is er wel informatie beschikbaar uit de oorspronkelijke NGB-, NOB- en NPB-jaarrekeningen van die besturen. Ook die werd omgezet naar BBC-terminologie. Voor de jaren na de instap in de BBC komen de gegevens rechtstreeks uit de BBC-jaarrekeningen.

De cijfers over de financiële schuld van gemeenten, OCMW's en provincies komen uit de jaarrekeningen 2006 tot 2015 van die besturen.

Voor een juiste interpretatie van de cijfergegevens op basis van de meerjarenplanning van de besturen voor de periode 2016-2019, moet men er rekening mee houden dat het hier ramingen betreft. Het uitgangspunt van de BBC-regels is een zo realistisch mogelijke manier van ramen. De ervaringen met de pilootbesturen wijzen echter uit dat ook in de BBC-context nog altijd sprake is van een overraming van de uitgaven en een onderraming van de ontvangsten, zeker naarmate verder in de toekomst gekeken wordt.

Daarnaast wordt de kwaliteit van de data mee bepaald door de concrete omstandigheden (nieuwe boekhoudregels, nieuwe software ...). Daardoor zijn niet alle registraties in de aangeleverde datasets helemaal volledig. De globale cijfers worden daardoor niet vertekend, maar op meer specifieke analyses kunnen daardoor wel afwijkingen zitten. Een juiste opsplitsing van de toegestane werkingssubsidies veronderstelt bijvoorbeeld een correcte registratie van de economische sectorcode en het beleidsveld.

In deze profielschets wordt een vergelijking opgenomen tussen de cijfers van de jaarrekeningen 2014 en 2015 en de boekjaren 2014 en 2015 uit de initiële meerjarenplanningen. Dit geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de initiële meerjarenplanningen aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Individuele profielschetsen GPS+

De Vlaamse profielschets geeft u een zicht op de lokale en provinciale besturen in Vlaanderen, in hun totaliteit. Daarnaast zijn er ook de gemeentelijke profielschetsen (GPS+). Het Agentschap Binnenlands Bestuur maakt, in samenwerking met de Studiedienst van de Vlaamse Regering, voor elke Vlaamse gemeente een aparte profielschets op. Daarin worden de individuele cijfergegevens van elke gemeente afgezet tegen het gemiddelde van Vlaanderen en van de cluster waartoe de gemeente behoort. Voor het indelen van gemeenten in clusters van gelijkaardige gemeenten wordt de clusterindeling, ontwikkeld door Belfius, gebruikt.

In de individuele profielschetsen worden naast de bestuurskundige gegevens over de gemeente en haar OCMW ook gegevens opgenomen over de verschillende beleidsdomeinen waarmee een lokaal bestuur in aanraking komt.

De GPS+ zijn uitsluitend online te raadplegen op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur (www.lokaalbestuur.vlaanderen.be, bij de rubriek snel naar/statistieken) en van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (www.regionalestatistieken.vlaanderen.be). Dit laat de besturen toe om met de gegevens van de profielschets zelf verder aan de slag te gaan.

In het najaar 2017 is een actualisatie van de gegevens van de GPS+ gepland.

Inhoudstafel

Voorwoord	3
Enkele bemerkingen vooraf	4
Inhoudstafel	7
<hr/>	
1 De Vlaamse lokale en provinciale besturen	8
1.1 Overzicht lokale en provinciale besturen	8
1.2 Lokale samenwerking	9
<hr/>	
2 Profiel van de gemeenten	11
2.1 Omgevingsfactoren	11
2.1.1 Inwoners	11
2.1.2 Bevolkingsdichtheid	14
2.1.3 Samenstelling bestuursorganen	14
2.2 Financiën	15
2.2.1 Ontvangsten en uitgaven	15
2.2.2 Resultaten en financiële evenwichten	33
2.2.3 Financiële schuld	37
2.3 Personeel	38
2.3.1 Totaal aantal personeelsleden	40
2.3.2 Gemiddeld aantal personeelsleden per gemeente	42
2.3.3 Personeel naar niveau	43
2.3.4 Gemeenschappelijke graden	43
<hr/>	
3 Profiel van de OCMW's	44
3.1 Omgevingsfactoren	44
3.2 Financiën	44
3.2.1 Ontvangsten en uitgaven	44
3.2.2 Resultaten en financiële evenwichten	47
3.2.3 Financiële schuld	51
3.3 Personeel	52
3.3.1 Totaal aantal personeelsleden	52
3.3.2 Gemiddeld aantal personeelsleden per OCMW	54
3.3.3 Personeel naar niveau en aantal inwonerscategorie	55
<hr/>	
4 Profiel van de provincies	56
4.1 Omgevingsfactoren	56
4.1.1 Inwoners	56
4.1.2 Bevolkingsdichtheid	58
4.1.3 Samenstelling bestuursorganen	58
4.2 Financiën	59
4.2.1 Ontvangsten en uitgaven	59
4.2.2 Resultaten en financiële evenwichten	60
4.2.3 Financiële schuld	62
4.3 Personeel	63
4.3.1 Totaal aantal personeelsleden	63
4.3.2 Personeelsleden per provincie	65
4.3.3 Personeelsleden naar niveau	66
<hr/>	
5 Integratie en inburgering	67
5.1 Organisaties van integratie en inburgering	67
5.2 Vreemdelingen	67
5.3 Personen van buitenlandse herkomst	69
5.4 Inburgeraars	70
Overzicht tabellen en grafieken	72
Meer informatie	76

1 De Vlaamse lokale en provinciale besturen

1.1 Overzicht lokale en provinciale besturen

De Vlaamse lokale en provinciale besturen bestaan uit een veelheid van organisaties en rechtsvormen.

308
gemeenten

9 stadsdistricten
in Antwerpen

308
OCMW's

provincies
5

97 OCMW-verenigingen

288

intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
(volgens info verzameld door het Agentschap
Binnenlands Bestuur)

27 dienstverlenende verenigingen

64 opdrachthoudende verenigingen

154 interlokale verenigingen

43 projectverenigingen

348

verzelfstandigde agentschappen
(volgens info verzameld door het Agentschap
Binnenlands Bestuur)

13 gemeentelijke intern verzelfstandigde agentschappen

127 gemeentelijke extern verzelfstandigde
agentschappen in privaatrechterlijke vorm

175 autonome gemeentebedrijven

6 provinciale intern verzelfstandigde agentschappen

27 autonome provinciebedrijven

114

politiezones, waarvan:

30 eengemeentezones en

84 meergemeentezones
(volgens info verzameld door het
Agentschap Binnenlands Bestuur)

20 20 hulpverleningszones
(volgens www.civieleveiligheid.be)

2

erkende eredienstinstellingen
waarvan:

1736 rooms-katholieke

49 protestantse

7 anglicaanse

6 israëlitische

16 orthodoxe

28 islamitische

8

1

Decreet lokaal bestuur

“Op 24 februari 2017 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet over het lokaal bestuur goed. Dat decreet moet het Gemeentedecreet, het OCMW-decreet, het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking en het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten vervangen. Zo zullen alle basisregels over de lokale besturen voortaan in één decreet terug te vinden zijn.

In het decreet over het lokaal bestuur krijgt de integratie van de OCMW's en de gemeenten concreet vorm, met behoud van beide rechtspersonen. Die integratie volgt vier sporen: op het politieke vlak, op het ambtelijke vlak, op het vlak van de planning en rapportering en ten slotte op het vlak van de verzelfstandigings- en de samenwerkingsvormen. Daarnaast worden de bestaande regels ook vereenvoudigd en beter op elkaar afgestemd, wordt het bestuurlijk toezicht hervormd, worden drempels voor een maximale digitalisering weggewerkt en worden de resultaten van de evaluatie van de beleids- en beheerscyclus meegenomen.

Het decreet over het lokaal bestuur moet de lokale besturen wapenen om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan.”

Meer info op www.lokaalbestuur.vlaanderen.be bij de rubriek strategische projecten/decreet lokaal bestuur.

Wijziging decreet houdende intergemeentelijke samenwerking en Provinciedecreet

Het decreet op de intergemeentelijke samenwerking werd gewijzigd bij het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking en het Provinciedecreet van 9 december 2005.

De inhoudelijke wijzigingen aan het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking zijn de volgende:

- de mogelijkheid tot deelname van een private partner in een nieuwe vorm van opdrachthoudende vereniging die actief is in de sectoren afval en energiedistributie;
- de versoepeling van de doelstellingen van de andere intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;
- de uittrede van de provincies uit de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;
- aanpassingen ingevolge het samenwerkingsakkoord van 13 februari 2014 tussen het Vlaamse, Waalse en Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de gewestgrensoverschrijdende intercommunales;
- de deelname van politie- en hulpverleningszones in een intergemeentelijk samenwerkingsverband;
- de overname van installaties bij ontbinding aan onderhandelde waarde in plaats van boekwaarde.

Ten gevolge de uittrede van de provincies uit de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden is ook het Provinciedecreet gewijzigd.

Meer info op www.lokaalbestuur.vlaanderen.be bij de rubriek strategische projecten/decreet lokaal bestuur.

1.2 Lokale samenwerking

De laatste jaren zit de lokale samenwerking in de lift. Het aantal samenwerkingsverbanden waar gemeenten aan deelnemen is sinds 2000 exponentieel toegenomen. Om een zicht te krijgen op hoe de lokale samenwerking in Vlaanderen eruitziet, is een inventaris opgemaakt van alle samenwerkingsverbanden waar Vlaamse gemeenten aan deelnemen. In de inventaris zijn niet enkel de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (gelinkt aan het decreet op de intergemeentelijke samenwerking van 6 juli 2011) opgenomen. De inventaris is ruimer dan de vier vormen van intergemeentelijke samenwerking, namelijk projectverenigingen, interlokale verenigingen, dienstverlenende verenigingen en opdrachthoudende verenigingen.

Meer dan 2000 samenwerkingsverbanden zijn erin opgenomen. Het gaat om zwaar juridisch verankerde structuren zoals intercommunales, maar ook om informele samenwerkingsverbanden tussen ambtenaren

van enkele gemeenten. Sommige samenwerkingsverbanden zijn gegroeid uit een lokale behoefte, anderen zijn geïnitieerd door de Vlaamse of federale overheid om eigen beleid op het lokale niveau te laten uitvoeren, zoals de politiezones. In de inventaris zijn ook gebiedsafbakeningen opgenomen, zoals de zorgregio's.

Interactieve rapporten lokale samenwerking

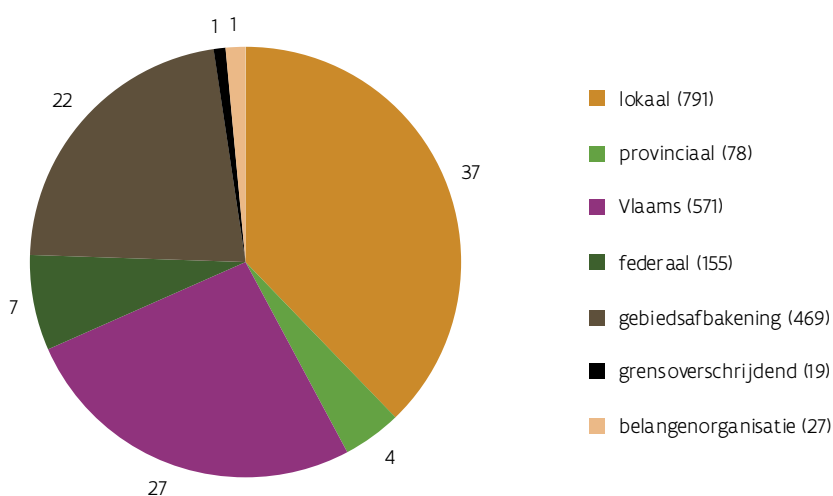
De inventaris van de lokale samenwerkingsverbanden is te raadplegen op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur (www.lokaalbestuur.vlaanderen.be bij de rubriek verzelfstandiging en samenwerking/regiovorming). Op basis van de data van de inventaris zijn een aantal rapporten gemaakt. Het gaat om interactieve rapporten. De interactiviteit laat de gebruiker toe om een rapport op maat samen te stellen. De gebruiker kan bijvoorbeeld een rapport aanmaken met de gegevens voor zijn gemeente of gecombineerd met die van enkele andere gemeenten.

In onderstaand taartdiagram vindt u een overzicht van hoe de samenwerkingsverbanden verdeeld zijn over de verschillende categorieën.

Leeswijzer:

- Bron: de gegevens komen uit de inventaris lokale samenwerkingsverbanden, opgemaakt door het Agentschap Binnenlands Bestuur.
- De gegevens zijn gehaald uit de versie van de inventaris, zoals die er was op 5 april 2017.
- In de legende staat tussen haakjes het absolute aantal samenwerkingsverbanden voor elk van de categorieën vermeld.
- De volgende groepen worden onderscheiden:
 - lokaal: opgericht op initiatief van een lokaal bestuur, met de bedoeling tegemoet te komen aan problemen, knelpunten die gedetecteerd zijn binnen het eigen bestuur
 - provinciaal: opgericht door de provincie
 - Vlaams, federaal: opgericht op initiatief van een ander bestuursniveau (Vlaamse of federale overheid) met de bedoeling te helpen bij het uitvoeren van beleid van dat andere bestuursniveau
 - gebiedsafbakening: indeling van gemeenten in groepen, er worden in dergelijke initiatieven geen activiteiten ontwikkeld
 - belangenorganisatie: organisatie die de belangen van de lokale besturen met betrekking tot een bepaald thema verdedigt
 - grensoverschrijdend: samenwerkingsverband met partners uit verschillende landen (bijvoorbeeld Europese groeperingen voor territoriale samenwerking).

Grafiek: Lokale samenwerkingsverbanden naar categorie (in %)

2.1 Omgevingsfactoren

2.1.1 Inwoners

Leeswijzer:

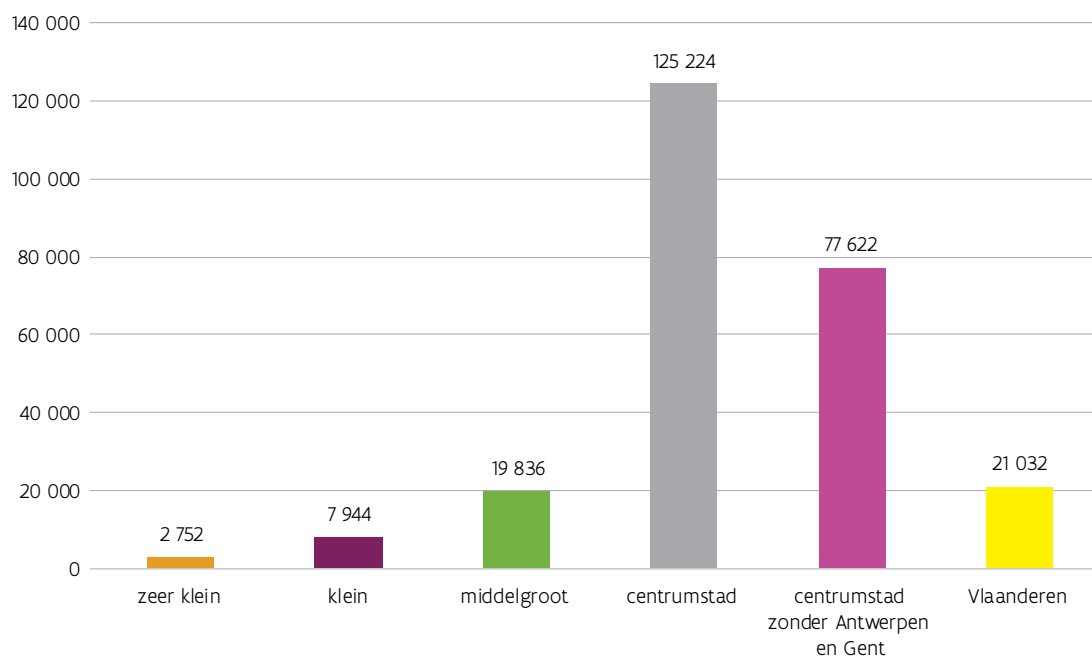
- Bron: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie. Cijfers voor 1 januari 2016 zijn de meest recente cijfers die beschikbaar zijn op het moment van de opmaak van deze publicatie.
- Data: 1 januari 2016.

Aantal inwoners in Vlaanderen: 6 477 804

Gemiddeld aantal inwoners in een gemeente in Vlaanderen: 21 032

Mediaan aantal inwoners in een gemeente in Vlaanderen: 14 480

Grafiek: Gemiddeld aantal inwoners per gemeente naar inwonerscategorie (in 2016)

Inwoners in:

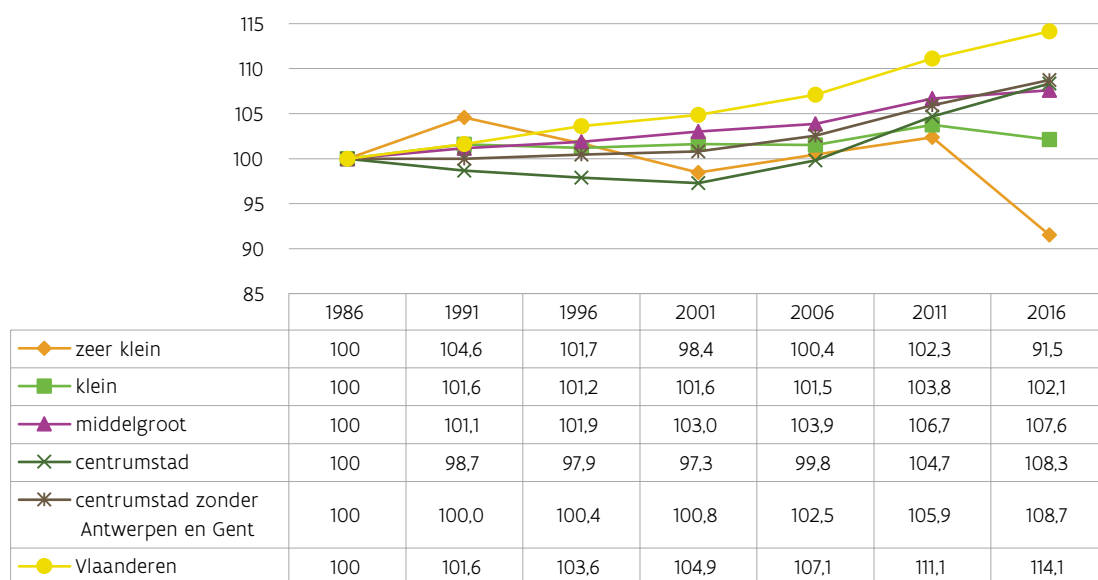
- Antwerpen: 517 042 (+ 0,68% t.o.v. 2015)
- Gent: 257 029 (+ 1,49% t.o.v. 2015)

Evolutie aantal inwoners naar inwonerscategorie

Leeswijzer:

- Bron: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie.
- Data: 1 januari van het betreffende jaar.
- De tabel geeft de relatieve toename van het gemiddeld aantal inwoners per inwonerscategorie weer.
- De cijfers geven weer in welke mate het gemiddeld aantal inwoners per gemeente voor een bepaalde inwonerscategorie gestegen of gedaald is ten opzichte van het referentiejaar 1986. Het jaar 1986 krijgt als waarde 100. Een voorbeeld kan dit verder verduidelijken. Stel dat de waarde 110 is in 1996, dan betekent dit dat de bevolking ten opzichte van 1986 met 10% is toegenomen in 1996.
- Om te bepalen of een gemeente tot de categorie zeer klein, klein of middelgroot behoort, wordt gekeken naar het aantal inwoners in dat betreffende jaar.
- Naast de evolutie in de verschillende inwonerscategorieën is ook de evolutie voor Vlaanderen opgenomen.

Grafiek: Gemiddeld aantal inwoners naar inwonerscategorie van 1986 tot 2016 (relatief)

Duiding:

- De voorbij 30 jaar is de bevolking in een gemiddelde Vlaamse gemeente toegenomen met 14%.
- Het is vooral in de centrumsteden en in de middelgrote gemeenten dat het gemiddelde aantal inwoners stijgt. De stijging ligt tussen de 7 en 8%. De kleine gemeenten stijgen met ongeveer 2%.
- De zeer kleine gemeenten dalen met ruim 8%.
- De stijging in de centrumsteden is er voornamelijk de laatste jaren gekomen.

Tabel: Gemiddeld aantal inwoners naar inwonerscategorie van 1986 tot 2016 (absoluut)

	zeer klein	klein	middelgroot	centrumstad	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	Vlaanderen
1986	3 007	7 779	18 435	115 606	71 403	18 429
1991	3 145	7 903	18 647	114 083	71 392	18 730
1996	3 058	7 872	18 777	113 171	71 719	19 092
2001	2 961	7 903	18 989	112 461	71 976	19 326
2006	3 021	7 896	19 147	115 375	73 205	19 736
2011	3 078	8 072	19 662	120 999	75 634	20 476
2016	2 752	7 944	19 836	125 224	77 622	21 032

Grootte van de gemeenten

Leeswijzer:

- De tabel geeft aan hoeveel gemeenten in een bepaalde inwonerscategorie zitten, zowel het absolute aantal als uitgedrukt in %.
- Het cumulatief aantal gemeenten geeft aan hoeveel van de gemeenten in de betrokken categorie aantal inwoners zit of in een lagere categorie aantal inwoners. Een voorbeeld kan dit verduidelijken. Het cumulatief % aantal gemeenten van de categorie aantal inwoners van 10 000 tot 15 000 is 53,2%. Dit betekent dat iets meer dan de helft van de Vlaamse gemeenten minder dan 15 000 inwoners tellen. .

Tabel: Grootte van de gemeenten in Vlaanderen (in 2016)

aantal inwoners	aantal gemeenten		cumulatief aantal gemeenten	
	absoluut	in %	absoluut	in %
0 tot 4 999	12	3,9	12	3,9
5 000 tot 9 999	67	21,8	79	25,6
10 000 tot 14 999	85	27,6	164	53,2
15 000 tot 19 999	49	15,9	213	69,2
20 000 tot 24 999	34	11	247	80,2
25 000 tot 29 999	13	4,2	260	84,4
30 000 tot 39 999	27	8,8	287	93,2
40 000 tot 100 000	18	5,8	305	99
meer dan 100 000	3	1	308	100

Vrijwillige fusies van gemeenten

- De Vlaamse Regering stimuleert gemeenten om over te gaan tot een vrijwillige fusie.
- Uit bovenstaande cijfers blijkt dat er in Vlaanderen heel wat kleine gemeenten zijn, meer dan de helft van de gemeenten heeft minder dan 15.000 inwoners, bijna 70% heeft geen 20 000 inwoners). Voor kleine gemeenten is het niet altijd evident om de gevraagde kwaliteitsvolle dienstverlening te leveren. De vragen van burgers en bedrijven worden steeds omvangrijker en complexer. Schaalvergroting door fusie kan een mogelijke oplossing hiervoor zijn.
- De Vlaamse Regering voorziet een aantal stimulansen voor gemeenten die een fusie overwegen. Het gaat onder andere om een fusiedecreet dat rechtszekerheid biedt aan fuserende gemeenten, een fusie-bonus, in de vorm van schuldovername, voor gemeenten die fuseren op 1 januari 2019, een waarborgregeling in het gemeentefonds, de opmaak van een draaiboek fusies en de ondersteuning vanuit de administratie om gemeenten te begeleiden bij de fusieoperatie.
- Onder impuls van dit stimuleringsbeleid zijn bij de opmaak van deze publicatie (april 2017) twee fusietrajecten formeel opgestart (principiële beslissing tot fusie): in Meeuwen-Gruitrode en Opglabbeek en in Kruishoutem en Zingem. Ook in andere gemeenten zijn er fusiegesprekken bezig die mogelijk kunnen uitmonden in de formele opstart van een fusieonderzoek.
- Meer informatie: www.lokaalbestuur.vlaanderen.be strategische projecten/fusies

Bevolkings- en huishoudensprojecties

De Studiedienst van de Vlaamse Regering biedt op haar website cijfers aan over de verwachte evolutie (van 2009 tot 2030) van het aantal inwoners en het aantal huishoudens in de Vlaamse gemeenten. Meer info vindt u op www.regionalestatistieken.vlaanderen.be.

2.1.2 Bevolkingsdichtheid

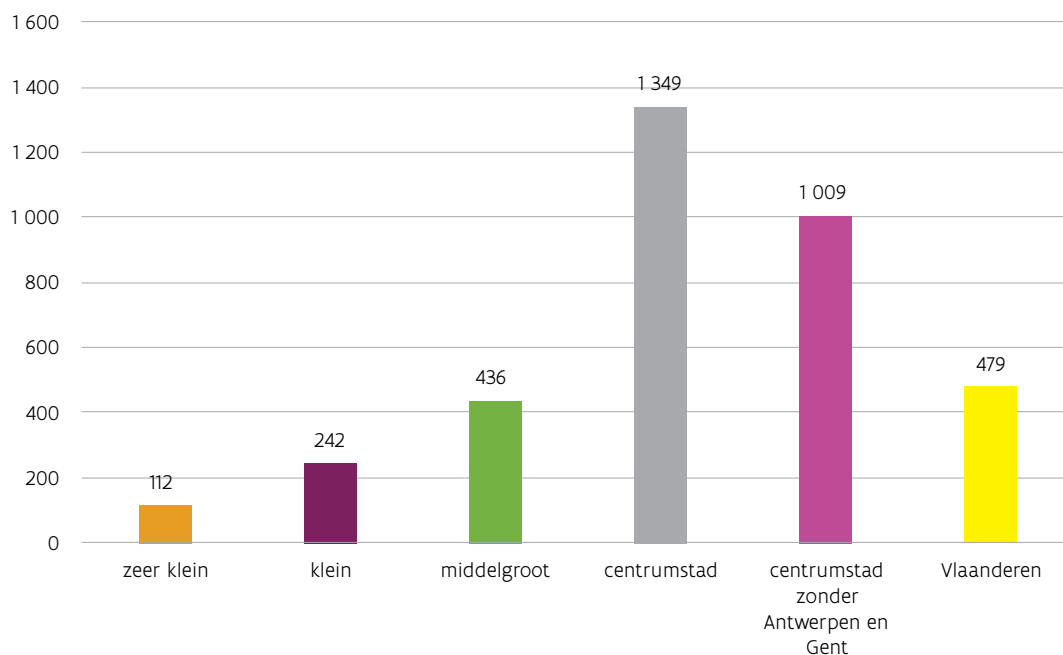
Leeswijzer:

- De bevolkingsdichtheid is het aantal inwoners per km².
- Bron: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie.
- De gegevens geven de toestand weer op 1 januari 2016.

Leeswijzer:

- De bevolkingsdichtheid wordt berekend door het totaal aantal inwoners in de gemeenten van een bepaalde categorie te delen door de totale oppervlakte van de gemeenten in die inwonerscategorie.

Grafiek: Gemiddelde bevolkingsdichtheid per gemeente naar inwonerscategorie (in 2016)

2.1.3 Samenstelling bestuursorganen

Op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur kunt u de mandatendatabank raadplegen (www.lokaalbestuur.vlaanderen.be bij mandatarissen). Daar vindt u info over wie deel uitmaakt van de gemeenteraad en wie de schepenen en burgemeester van uw gemeente zijn.

2.2 Financiën

2.2.1 Ontvangsten en uitgaven

Leeswijzer:

- De gegevens komen uit de jaarrekeningen 2006 tot 2015 (gerealiseerde ontvangsten en uitgaven) en de boekjaren 2016 tot 2019 van de (aangepaste) meerjarenplanningen 2014 – 2019 (ramingen).

> Totale ontvangsten en uitgaven

Leeswijzer:

- De linkeras heeft betrekking op de totale ontvangsten en uitgaven, de rechteras op de index der consumptieprijzen (basis 2013).
- Bron voor de cijfers voor de index der consumptieprijzen: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (basis 2013).

Grafiek: Totale ontvangsten en uitgaven van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Exploitatieontvangsten, investeringsontvangsten, andere ontvangsten en totale ontvangsten van 2006 tot 2019 (in euro)

	exploitatieontvangsten	investeringsontvangsten	andere ontvangsten	totale ontvangsten
rekening				
2006	8 122 691 273	660 062 811	899 338 621	9 682 092 704
2007	8 303 106 481	379 001 274	778 661 017	9 460 768 773
2008	8 415 269 457	592 985 488	653 968 975	9 662 223 921
2009	8 983 508 730	866 670 254	721 856 345	10 572 035 329
2010	9 023 504 686	776 679 903	872 420 678	10 672 605 266
2011	8 960 934 368	1 115 998 105	896 787 177	10 973 719 650
2012	8 953 240 943	505 421 181	845 263 009	10 303 925 132
2013	9 206 328 094	422 843 509	754 790 199	10 383 961 802
2014	9 849 604 680	568 317 038	492 144 400	10 910 066 118
2015	10 391 105 769	1 314 923 514	514 081 532	12 220 110 816
meerjarenplan				
2016	10 184 721 575	1 157 737 796	1 248 514 194	12 590 973 565
2017	10 238 306 202	821 042 756	1 553 189 616	12 612 538 575
2018	10 358 448 566	686 652 270	1 342 296 288	12 387 397 124
2019	10 508 994 118	561 016 066	918 703 491	11 988 713 675
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	101,5	64	40,3	92,4
2015	106,9	192,1	41,3	104,9

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Exploitatie-uitgaven, investeringsuitgaven, andere uitgaven en totale uitgaven van 2006 tot 2019 (in euro)

	exploitatie-uitgaven	investeringsuitgaven	andere uitgaven	totale uitgaven
rekening				
2006	6 558 215 091	2 089 908 405	934 097 458	9 582 220 954
2007	6 869 605 452	1 471 579 633	789 671 544	9 130 856 630
2008	7 147 854 861	1 499 566 295	870 685 167	9 518 106 324
2009	7 527 038 696	2 003 641 804	799 738 591	10 330 419 091
2010	7 652 789 031	1 981 896 498	808 779 518	10 443 465 047
2011	7 831 842 423	2 320 805 287	750 506 164	10 903 153 874
2012	8 168 230 772	1 925 590 843	831 678 737	10 925 500 352
2013	8 375 813 090	1 707 654 000	808 622 170	10 892 089 261
2014	8 467 967 981	2 247 780 571	893 275 815	11 609 024 367
2015	8 475 457 971	1 825 311 017	884 062 377	11 184 831 365
meerjarenplan				
2016	9 189 453 362	3 583 695 378	1 055 860 309	13 829 009 048
2017	9 321 291 927	2 966 542 939	911 544 323	13 199 379 189
2018	9 432 496 843	2 188 917 932	931 843 011	12 553 257 787
2019	9 561 996 987	1 590 517 629	850 104 253	12 002 618 868
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	94,8	78,4	109,4	92
2015	94,7	82,3	113,3	93,6

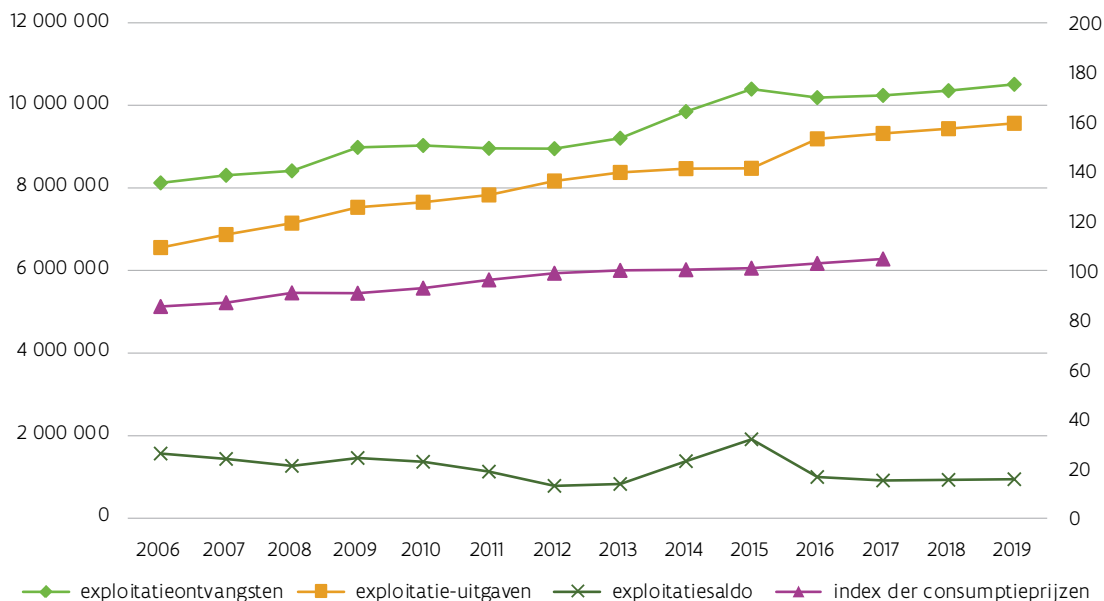
> Exploitatie

a) Totale exploitatieontvangsten en -uitgaven

Leeswijzer:

- De linker as heeft betrekking op de cijfers inzake exploitatie, de rechter as op de index der consumptieprijsen.
- Bron voor de cijfers voor de index der consumptieprijsen: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (basis 2013).

Grafiek: Totale exploitatieontvangsten en -uitgaven van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

b) Exploitatieontvangsten

Inkanteling 7 sectorale subsidies en Stedenfonds in het Gemeentefonds

- Met ingang van 1 januari 2016 zijn 7 sectorale subsidies geïntegreerd in het Gemeentefonds, voor een totaal bedrag van 130 390 328 euro. Het gaat om de subsidies voor lokaal cultuurbeleid, lokaal jeugdbeleid, lokaal sportbeleid, flankerend onderwijsbeleid, bestrijding kinderarmoede, gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking en de integratiesubsidies. De groeivoet van het Gemeentefonds is niet van toepassing op dit bedrag. Die subsidies worden in de gemeentelijke beleidsrapporten in principe niet geregistreerd onder de hoofdotatie van het Gemeentefonds maar onder de "overige algemene werkingssubsidies".
- Dezelfde werkwijze geldt voor de gemeentelijke aandelen in de aanvullende dotatie van het Gemeentefonds ter compensatie van de Eliataks, die sinds 2008 aan het Gemeentefonds werd toegevoegd en jaarlijks 83 000 000 euro bedraagt.
- Vanaf 1 januari 2017 werd ook het Stedenfonds toegevoegd aan het Gemeentefonds als een aanvullende dotatie voor de centrumsteden. In 2017 bedraagt die aanvullende dotatie 146 378 000 euro en wordt jaarlijks geïndexeerd aan dezelfde groeivoet als het Gemeentefonds.

Leeswijzer:

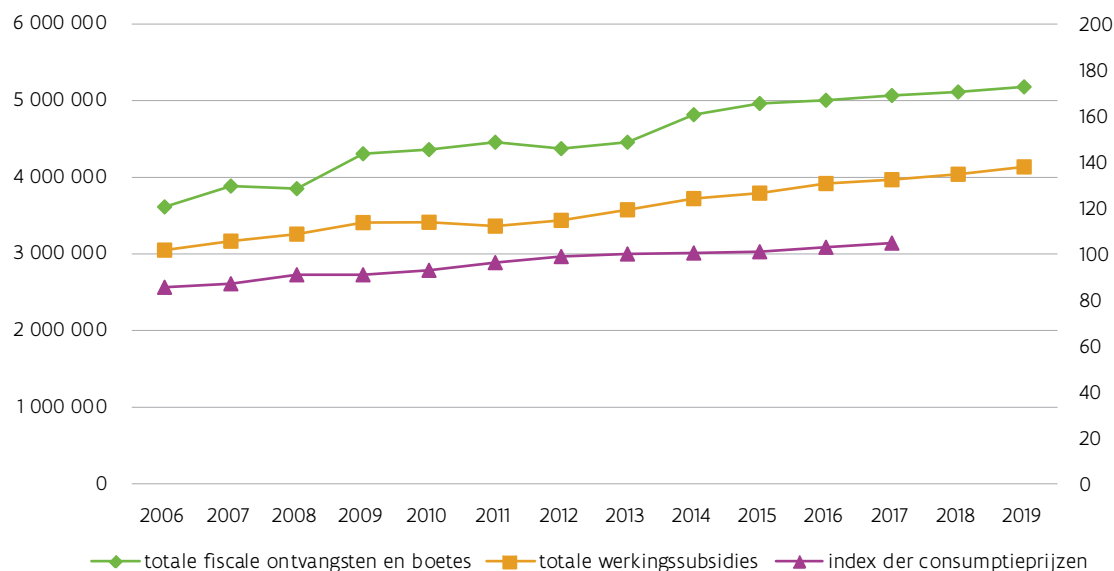
- Voor het Gemeentefonds gaat het om het gemeentelijke aandeel zoals ingeschreven in de jaarrekeningen en initiële meerjarenplannen, exclusief het OCMW-aandeel in het fonds en exclusief de gemeentelijke aandelen in de aanvullende dotaties (Eliacompensatie, sectorale subsidies, Stedenfonds).
- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Totale fiscale ontvangsten en boetes, waaronder ontvangsten uit opcentiemen op de onroerende voorheffing (OOV), aanvullende belasting op de personenbelasting (APB) en andere belastingen en boetes; totale werkingssubsidies, waaronder het Gemeentefonds en specifieke werkingssubsidies, van 2006 tot 2019 (in euro)

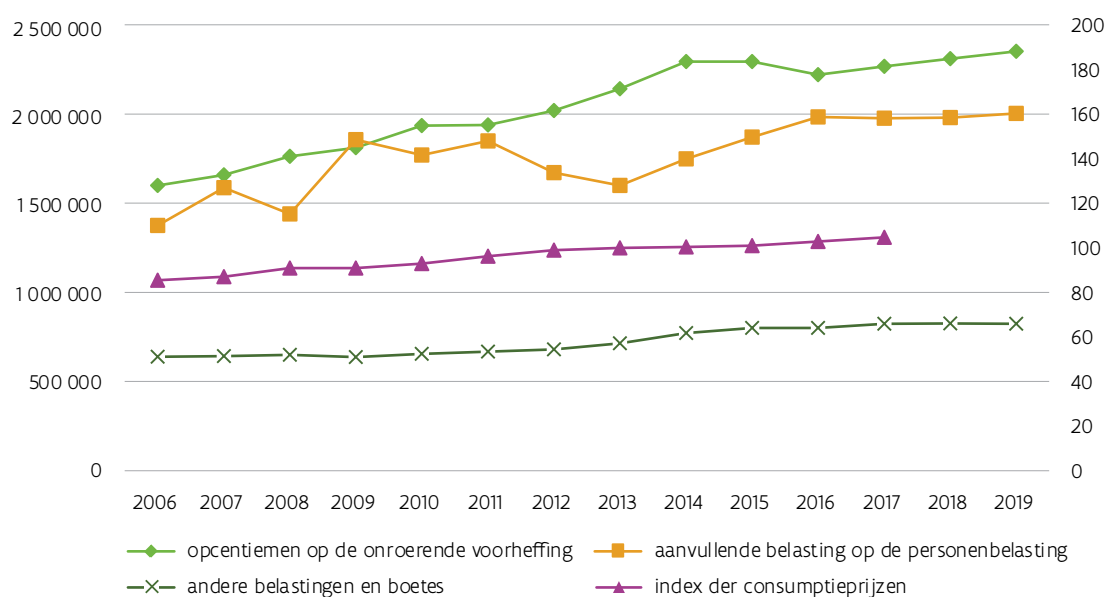
	totaal fiscale ontvangsten en boetes	OOV	APB	andere belastingen en boetes	totaal werkings- subsidies	Gemeente- fonds	specifieke werkings- subsidies
rekening							
2006	3 612 774 634	1 599 035 170	1 375 369 677	638 369 787	3 050 669 284	1 607 995 586	1 329 786 245
2007	3 886 719 544	1 658 452 182	1 586 464 621	641 802 741	3 164 906 066	1 669 630 769	1 376 532 960
2008	3 851 874 952	1 763 060 723	1 439 714 064	649 100 165	3 260 092 643	1 734 558 780	1 351 977 462
2009	4 305 684 424	1 810 967 727	1 856 963 612	637 753 085	3 410 157 179	1 790 923 869	1 387 641 469
2010	4 359 721 902	1 934 646 449	1 769 779 271	655 296 181	3 414 400 751	1 851 540 092	1 319 049 212
2011	4 456 453 554	1 939 138 219	1 849 827 780	667 487 554	3 364 059 364	1 918 951 847	1 282 285 028
2012	4 372 234 568	2 019 508 336	1 671 863 275	680 862 956	3 439 232 882	1 987 441 654	1 292 369 866
2013	4 457 613 912	2 142 547 818	1 600 292 670	714 773 424	3 574 440 911	2 062 550 227	1 330 253 163
2014	4 815 149 105	2 293 795 334	1 749 104 424	772 249 346	3 720 788 057	2 149 404 021	1 368 631 825
2015	4 963 798 629	2 293 969 660	1 869 829 922	799 999 046	3 792 203 866	2 211 291 548	1 353 690 032
meerjarenplan							
2016	5 006 054 442	2 220 849 172	1 984 491 215	800 714 054	3 918 367 544	2 295 492 282	1 263 279 947
2017	5 068 282 401	2 268 072 124	1 976 401 532	823 808 745	3 967 676 358	2 366 130 622	1 134 126 752
2018	5 114 318 456	2 309 929 321	1 979 327 744	825 061 391	4 040 142 423	2 447 092 962	1 124 875 297
2019	5 180 087 346	2 352 309 838	2 003 104 712	824 672 797	4 135 495 257	2 532 671 846	1 131 426 004
realisatiepercentage jaarrekening							
2014	99,1	106,5	90,4	100,1	101,8	99,5	103,9
2015	102,0	104,2	99,8	101,2	102,3	99,0	104,3

Leeswijzer:

- De linkeras heeft betrekking op de betreffende ontvangsten, de rechteras op de index der consumptieprijsen.
- Bron voor de cijfers voor de index der consumptieprijsen: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (basis 2013).

Grafiek: Fiscale ontvangsten en boetes en werkingssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)**Leeswijzer:**

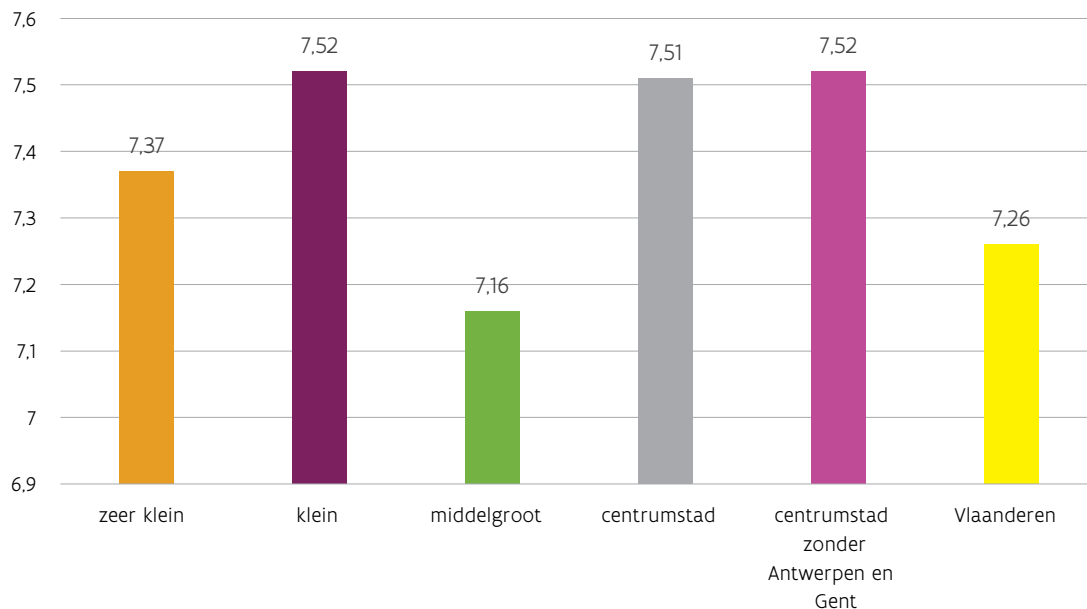
- De linkeras heeft betrekking op de betreffende ontvangsten, de rechteras op de index der consumptieprijsen.
- Bron voor de cijfers voor de index der consumptieprijsen: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (basis 2013).

Grafiek: Ontvangsten uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing (OOV), aanvullende belasting op de personenbelasting (APB) en andere belastingen van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

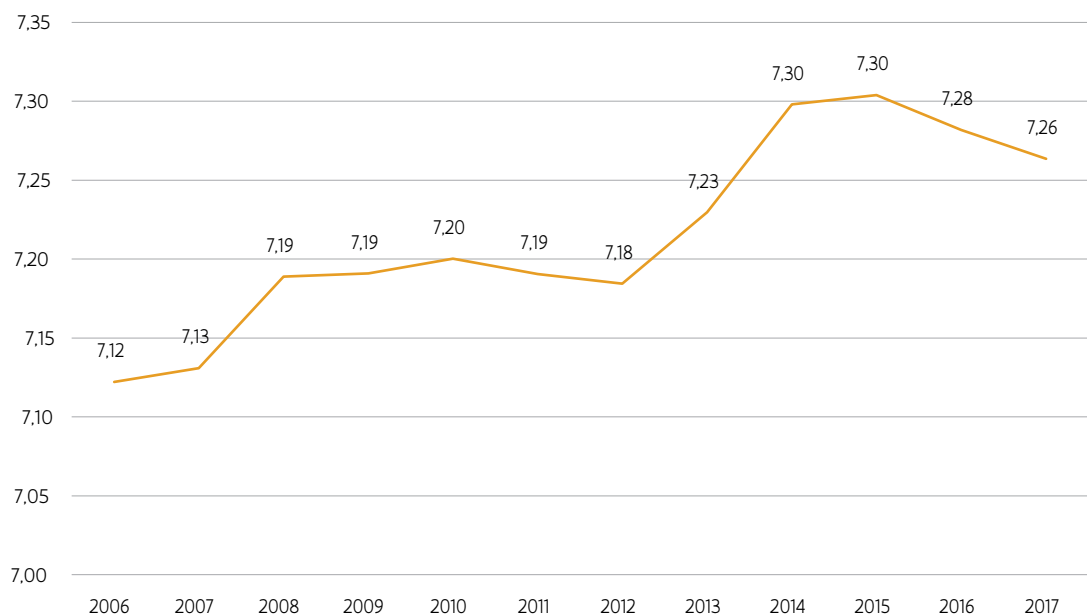
Leeswijzer:

- De gemeenten zijn ingedeeld in inwonerscategorieën op basis van de inwonersaantallen op 1 januari 2016.

Grafiek: Gemiddelde aanslagvoet APB naar inwonerscategorie in 2017 (in %)

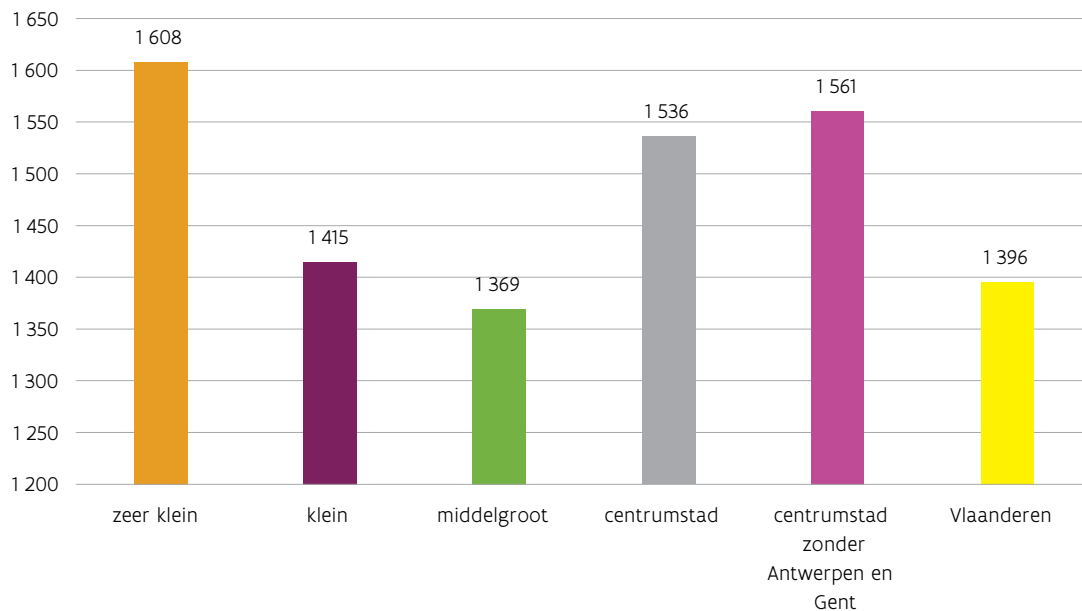
Grafiek: Gemiddelde aanslagvoet APB van 2006 tot 2017 (in %)

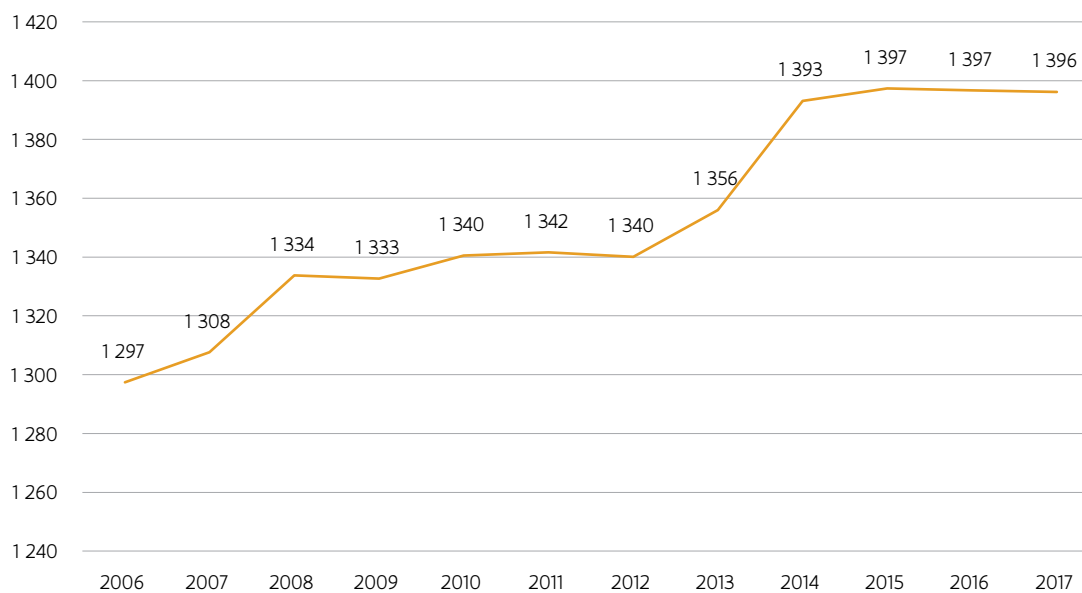
Leeswijzer:

- De gemeenten zijn ingedeeld in inwonerscategorieën op basis van de inwonersaantallen op 1 januari 2016.

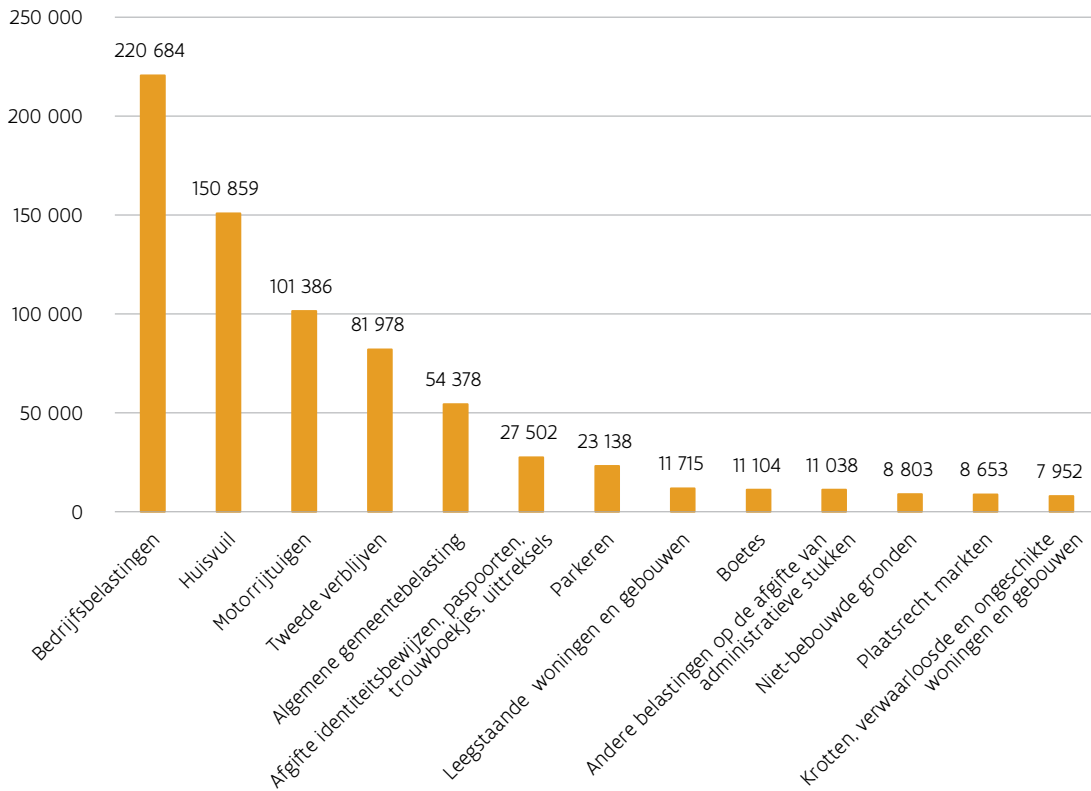
Grafiek: Gemiddelde aanslagvoet OOV naar inwonerscategorie in 2017

Grafiek: Gemiddelde aanslagvoet OOV van 2006 tot 2017

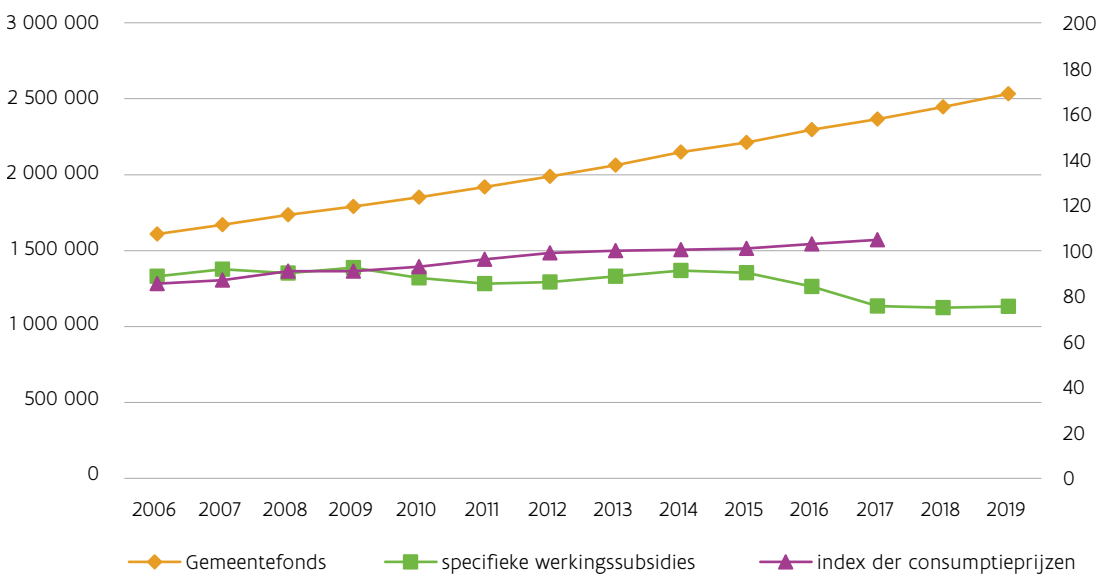
Grafiek: Top 15 van de belastingen en retributies, met de grootste opbrengst in 2015 (in 1 000 euro)

Leeswijzer:

- De linkeras heeft betrekking op die ontvangsten, de rechteras op de index der consumptieprijsen.
- Bron voor de cijfers voor de index der consumptieprijsen: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (basis 2013)

Grafiek: Ontvangsten uit het Gemeentefonds en specifieke werkingssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

Leeswijzer:

- Voor het bevolkingsaantal van 2019 werd gebruik gemaakt van de bevolkingsprojecties van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Voor Herstappe is geen bevolkingsprojectie beschikbaar, daarvoor is het inwonersaantal van 1 januari 2016 gebruikt.

Tabel: Ontvangsten per inwoner uit opcentiemen op de onroerende voorheffing, aanvullende belasting op de personenbelasting, andere belastingen, Gemeentefonds en andere werkingssubsidies naar inwonerscategorie voor 2006, 2015 en 2019 (in euro)

	inwonerscategorie	OOV	APB	andere belastingen	Gemeentefonds	andere werkingssubsidies
2006	zeer klein	267	204	76	201	170
	klein	196	230	74	144	151
	middelgroot	235	224	102	151	178
	centrumstad	363	231	126	613	354
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	328	240	117	330	223
	Vlaanderen	263	226	105	265	219
2015	zeer klein	334	288	78	266	139
	klein	280	310	89	191	160
	middelgroot	337	292	125	192	182
	centrumstad	433	278	134	792	302
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	442	293	125	444	249
	Vlaanderen	356	290	124	343	210
2019	zeer klein	341	301	86	310	129
	klein	285	330	87	217	137
	middelgroot	340	309	126	218	159
	centrumstad	433	289	137	883	221
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	446	315	129	500	203
	Vlaanderen	359	306	126	387	173

c) Exploitatie-uitgaven

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.
- Door de oprichting van de hulpverleningszones dragen alle gemeenten sinds 1 januari 2015 op gelijkaardige wijze (via dotaties) bij aan de werking van de brandweer. Vanaf 2015 worden in de tabel 'bijdrage hulpverleningszone' die dotaties inzake de exploitatie opgenomen. Die bedragen zijn niet vergelijkbaar met de bedragen van de voorgaande jaren. De brandweerkorpsen waren toen gemeentelijke diensten zodat de belangrijkste kosten voor de brandweer toen geboekt werden als personeelskosten en kosten voor aankoop van goederen en diensten en de kolom 'bijdrage hulpverleningszone' voor de jaren 2006-2014 enkel de bijdragen bevat die de gemeenten aan elkaar verschuldigd waren voor de bescherming door die brandweerkorpsen.

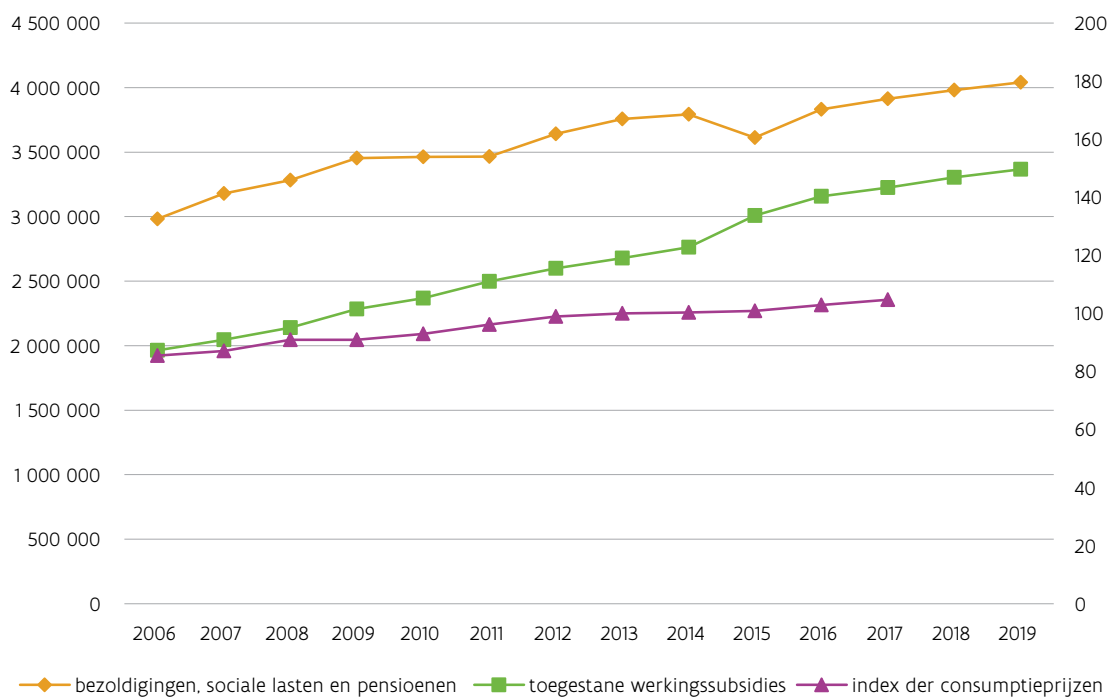
Tabel: Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen; toegestane werkingssubsidies, waaronder de bijdrage aan de politiezone, aan het OCMW, aan de hulpverleningszone en aan de besturen van de eredienst en overige toegestane werkingssubsidies (in euro)

	bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	toegestane werkingssubsidies	bijdrage politiezone	bijdrage OCMW	bijdrage hulpverle- ningszone	bijdrage eredienst	overige toegestane werkings- subsidies
rekening							
2006	2 981 525 591	1 964 774 487	670 730 731	621 070 116	39 078 777	40 920 151	592 974 712
2007	3 177 903 527	2 046 262 317	685 624 778	646 295 323	31 228 719	44 300 253	638 813 243
2008	3 282 680 896	2 139 559 385	723 167 964	687 131 885	29 235 343	46 386 892	653 637 301
2009	3 453 529 485	2 283 808 528	751 923 824	736 839 120	40 331 382	44 500 981	710 213 220
2010	3 463 955 310	2 367 080 237	757 077 804	772 664 588	42 931 935	45 819 433	748 586 477
2011	3 465 699 466	2 496 956 920	801 704 644	804 361 984	62 204 824	45 290 432	783 395 035
2012	3 640 671 876	2 599 668 543	830 287 071	825 646 708	63 069 769	46 622 105	834 042 891
2013	3 756 734 747	2 677 835 709	846 635 216	843 448 790	79 584 548	46 775 370	861 391 785
2014	3 792 353 324	2 762 651 061	883 248 687	900 293 751	89 622 503	43 155 367	846 330 753
2015	3 611 419 181	3 007 014 420	912 642 312	900 891 441	346 525 810	43 897 096	803 057 762
meerjarenplan							
2016	3 832 035 189	3 156 740 454	946 097 780	916 781 651	346 538 925	44 237 391	903 084 707
2017	3 913 009 704	3 224 591 915	976 227 820	943 991 022	334 167 653	43 446 344	926 759 076
2018	3 979 453 537	3 304 181 755	1 003 638 776	976 089 542	333 021 105	50 578 717	940 853 615
2019	4 041 451 294	3 365 984 621	1 036 776 699	1 005 451 354	337 924 806	50 577 775	935 253 987
realisatiepercentage jaarrekening							
2014	97,2	98,1	99,0	104,4	111,8	96,2	90,2
2015	91,5	105,4	98,1	102,3	476,2	82,8	87,7

Leeswijzer:

- De linkeras heeft betrekking op die uitgaven, de rechteras op de index der consumptieprijsen.
- Bron voor de cijfers voor de index der consumptieprijsen: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (basis 2013).

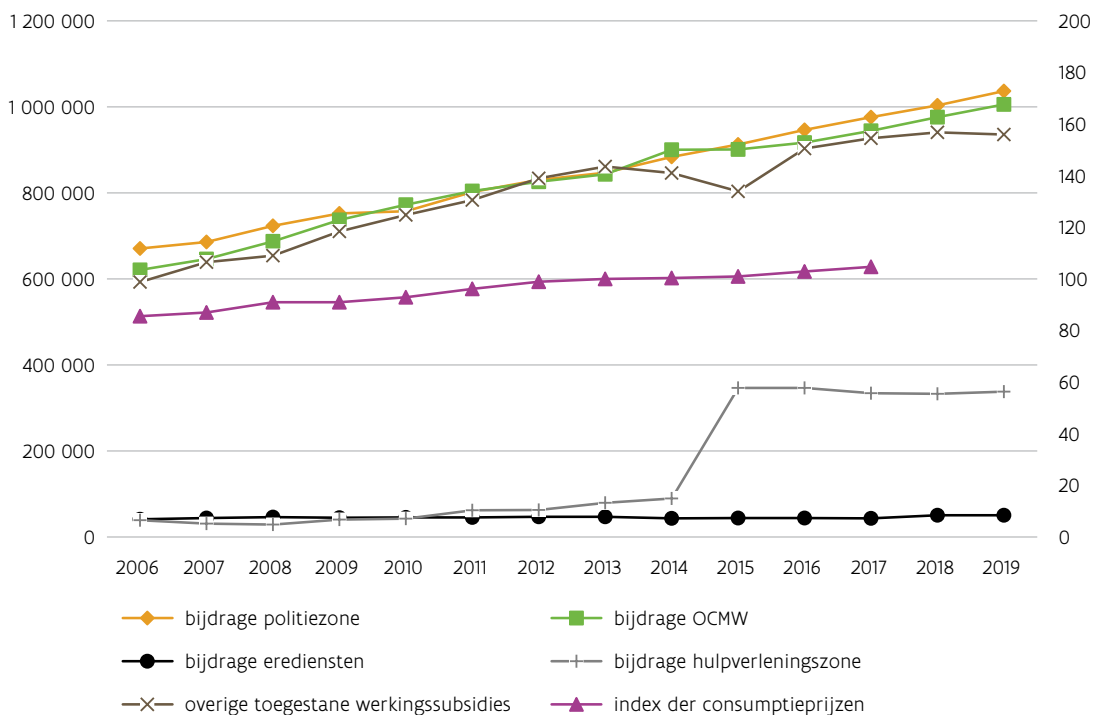
Grafiek: Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen en toegestane werkingssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

Leeswijzer:

- De linkeras heeft betrekking op de betreffende uitgaven, de rechteras op de index der consumptieprijsen.
- Bron voor de cijfers voor de index der consumptieprijsen: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (basis 2013).

Grafiek: Gemeentelijke bijdrage aan de politiezone, aan het OCMW, aan de hulpverleningszone, aan de besturen van de eredienst en overige toegestane werkingssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1000 euro)

Leeswijzer:

- Voor het bevolkingsaantal van 2019 werd gebruik gemaakt van de ramingen van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Voor Herstaple is geen bevolkingsprojectie beschikbaar, daarvoor is het inwonersaantal van 1 januari 2016 gebruikt.

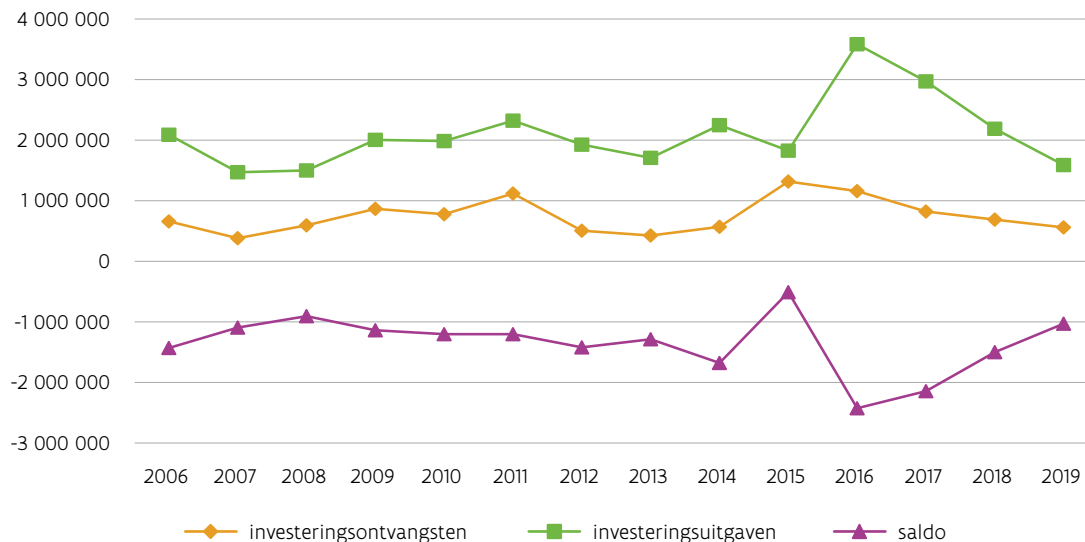
Tabel: Uitgaven inzake bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen, bijdrage aan de politiezone, het OCMW, de hulpverleningszone en de besturen van de eredienst per inwoner en naar inwonerscategorie in 2006, 2015 en 2019 (in euro)

	inwonerscategorie	bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	bijdrage aan de politiezone	bijdrage aan het OCMW	bijdrage aan de hulpverleningszone	bijdrage aan de besturen van de eredienst
2006	zeer klein	349	61	57	16	15
	klein	327	63	69	16	9
	middelgroot	392	78	89	7	7
	centrumstad	817	214	151	0	6
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	596	146	130	0	9
	Vlaanderen	490	110	102	6	7
2015	zeer klein	461	91	96	54	12
	klein	446	78	92	39	8
	middelgroot	493	104	115	42	7
	centrumstad	779	263	223	90	6
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	681	188	171	64	10
	Vlaanderen	560	142	140	54	7
2019	zeer klein	514	97	93	37	17
	klein	507	88	100	33	10
	middelgroot	543	118	129	39	8
	centrumstad	845	288	237	90	7
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	747	216	195	62	10
	Vlaanderen	617	158	153	52	8

> Investerings

a) Totale investeringsontvangsten en -uitgaven

Grafiek: Totale investeringsontvangsten en –uitgaven van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

Leeswijzer:

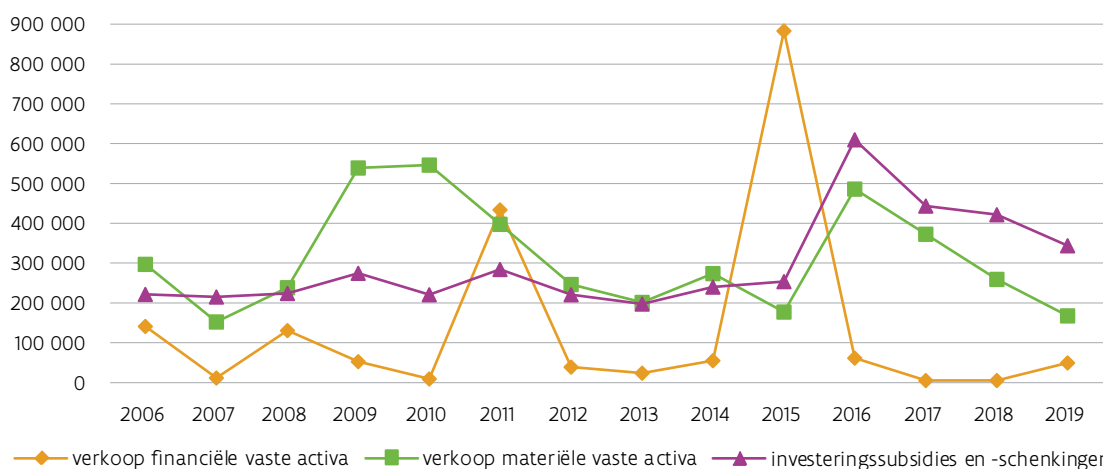
- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Totale investeringsontvangsten en –uitgaven van 2006 tot 2019 (in euro)

	investeringsontvangsten	investeringsuitgaven	saldo
rekening			
2006	660 062 811	2 089 908 405	-1 429 845 594
2007	379 001 274	1 471 579 633	-1 092 578 359
2008	592 985 488	1 499 566 295	-906 580 806
2009	866 670 254	2 003 641 804	-1 136 971 550
2010	776 679 903	1 981 896 498	-1 205 216 596
2011	1 115 998 105	2 320 805 287	-1 204 807 182
2012	505 421 181	1 925 590 843	-1 420 169 662
2013	422 843 509	1 707 654 000	-1 284 810 491
2014	568 317 038	2 247 780 571	-1 679 463 533
2015	1 314 923 514	1 825 311 017	-510 387 502
meerjarenplan			
2016	1 157 737 796	3 583 695 378	-2 425 957 582
2017	821 042 756	2 966 542 939	-2 145 500 182
2018	686 652 270	2 188 917 932	-1 502 265 662
2019	561 016 066	1 590 517 629	-1 029 501 563
realisatiepercentage jaarrekening			
2014	64,0	78,4	84,8
2015	192,1	82,3	33,3

b) Investeringsontvangsten

Grafiek: Verkoop van financiële vaste activa (FVA) en materiële vaste activa (MVA); investeringssubsidies en –schenkingen, van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

Leeswijzer:

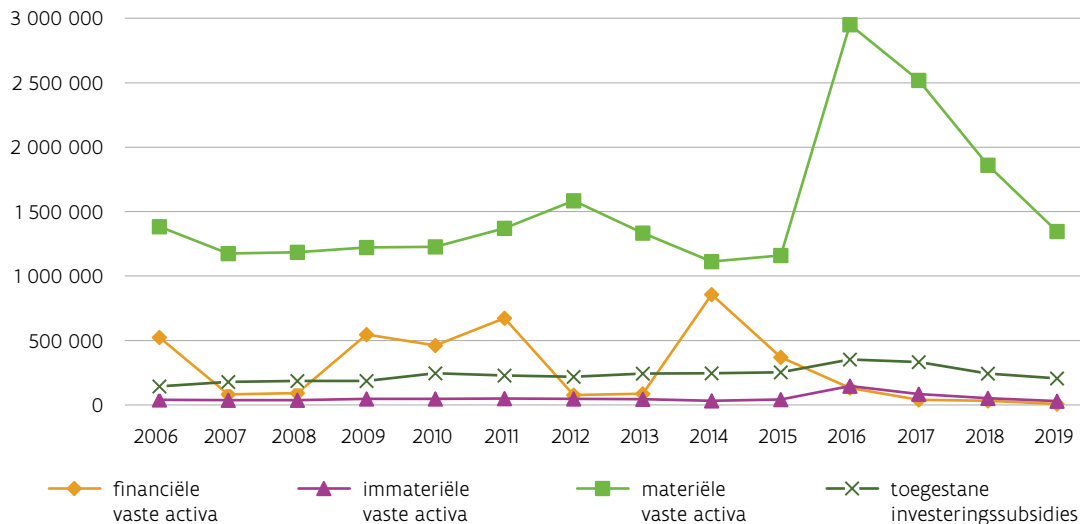
- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Totale investeringsontvangsten, waaronder ontvangsten uit de verkoop van financiële en materiële vaste activa en ontvangsten uit investeringssubsidies en –schenkingen van 2006 tot 2019 (in euro)

	investerings- ontvangsten	verkoop financiële vaste activa	verkoop materiële vaste activa	investeringssubsidies en -schenkingen
rekening				
2006	660 062 811	141 029 209	297 141 989	221 891 613
2007	379 001 274	11 503 199	152 510 793	214 987 282
2008	592 985 488	131 032 658	238 355 205	223 597 626
2009	866 670 254	52 321 771	539 360 050	274 988 432
2010	776 679 903	9 578 459	546 511 673	220 589 771
2011	1 115 998 105	433 508 309	397 909 933	284 579 863
2012	505 421 181	38 668 403	246 270 557	220 482 220
2013	422 843 509	23 828 956	201 357 779	197 656 774
2014	568 317 038	54 816 788	273 678 277	239 821 973
2015	1 314 923 514	883 509 405	177 605 737	253 808 372
meerjarenplan				
2016	1 157 737 796	61 335 279	486 333 851	610 068 666
2017	821 042 756	5 288 204	372 491 425	443 263 127
2018	686 652 270	5 078 429	259 649 533	421 924 308
2019	561 016 066	49 157 077	167 893 481	343 965 508
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	64,0	203,2	72,4	49,7
2015	192,1	2 673,8	71,9	62,8

c) Investeringsuitgaven

Grafiek: Investeringsuitgaven in financiële vaste activa (FVA), materiële vaste activa (MVA) en immateriële vaste activa (IVA) en toegestane investeringssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Totale investeringsuitgaven, waaronder investeringen in financiële, materiële en immateriële vaste activa en toegestane investeringssubsidies van 2006 tot 2019 (in euro)

	investerings- uitgaven	financiële vaste activa	materiële vaste activa	immateriële vaste activa	toegestane investeringsubsidies
rekening					
2006	2 089 908 405	523 270 254	1 382 833 283	39 623 326	144 181 541
2007	1 471 579 633	81 274 432	1 174 868 499	36 872 851	178 563 851
2008	1 499 566 295	92 426 392	1 184 552 960	36 387 920	186 199 023
2009	2 003 641 804	546 870 617	1 223 035 887	47 706 077	186 029 224
2010	1 981 896 498	461 297 927	1 228 079 165	46 110 315	246 409 092
2011	2 320 805 287	672 756 219	1 372 067 717	48 638 632	227 342 719
2012	1 925 590 843	77 906 835	1 584 311 300	45 966 210	217 406 498
2013	1 707 654 000	86 311 028	1 333 786 218	45 291 080	242 265 673
2014	2 247 780 571	856 310 390	1 113 126 466	32 898 271	245 445 444
2015	1 825 311 017	370 298 148	1 160 489 236	40 726 529	253 797 104
meerjarenplan					
2016	3 583 695 378	130 437 849	2 954 414 950	147 040 029	351 802 550
2017	2 966 542 939	38 774 915	2 511 802 595	83 372 364	332 593 065
2018	2 188 917 932	31 432 233	1 862 662 182	51 865 071	242 958 446
2019	1 590 517 629	8 212 697	1 347 063 193	29 619 262	205 622 476
realisatiepercentage jaarrekening					
2014	78,4	4697,9	46,7	31,6	68,1
2015	82,3	5362,5	61,4	77,4	94,7

d) Investeringsontvangsten en -uitgaven naar inwonerscategorie

Leeswijzer:

- Voor het bevolkingsaantal van 2019 werd gebruik gemaakt van de ramingen van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Voor Herstappe is geen bevolkingsprojectie beschikbaar, daarvoor is het inwonersaantal van 1 januari 2015 gebruikt.

Tabel: Investeringsontvangsten en –uitgaven per inwoner en naar inwonerscategorie voor 2006, 2015 en 2019 (in euro)

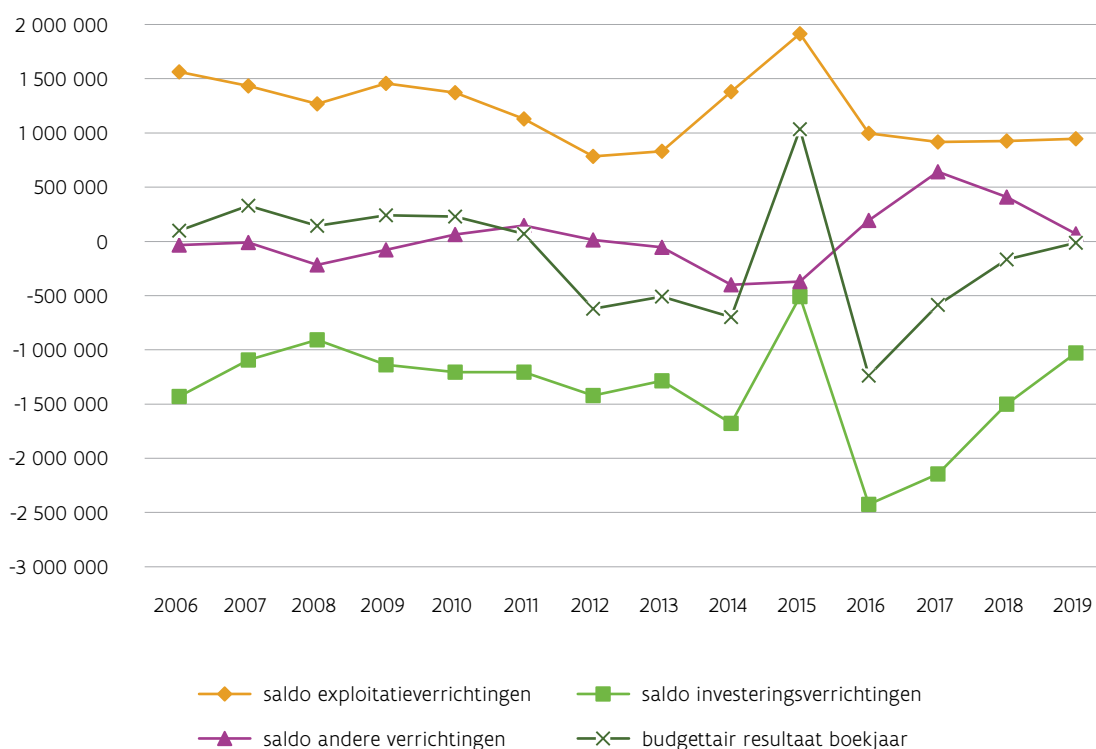
	inwonerscategorie	investeringsontvangsten	investeringsuitgaven
2006	zeer klein	135	383
	klein	101	367
	middelgroot	96	322
	centrumstad	145	391
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	89	399
	Vlaanderen	109	344
	2015	zeer klein	198
klein		170	250
middelgroot		185	237
centrumstad		265	416
centrumstad zonder Antwerpen en Gent		274	362
Vlaanderen		204	283
2019		zeer klein	64
	klein	87	191
	middelgroot	75	201
	centrumstad	113	369
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	79	245
	Vlaanderen	86	243

2.2.2 Resultaten en financiële evenwichten

Leeswijzer:

- De gegevens komen uit de jaarrekeningen 2006 tot 2015 (gerealiseerde ontvangsten en uitgaven) en de boekjaren 2016 tot 2019 van de (aangepaste) meerjarenplanningen 2014 – 2019 (ramingen).
- Het budgettair resultaat van het boekjaar is het verschil tussen alle ontvangsten en uitgaven van het financiële boekjaar.
- De autofinancieringsmarge (AFM) is het verschil tussen het exploitatiesaldo en de aflossingen van leningen. Ze toont in welke mate een lokaal bestuur in staat is om investeringen te financieren hetzij rechtstreeks via het overschot uit de exploitatie hetzij onrechtstreeks via de opname van nieuwe leningen. De autofinancieringsmarge geeft weer of de financiën van een lokaal bestuur op een structurele manier in evenwicht zijn.

Grafiek: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

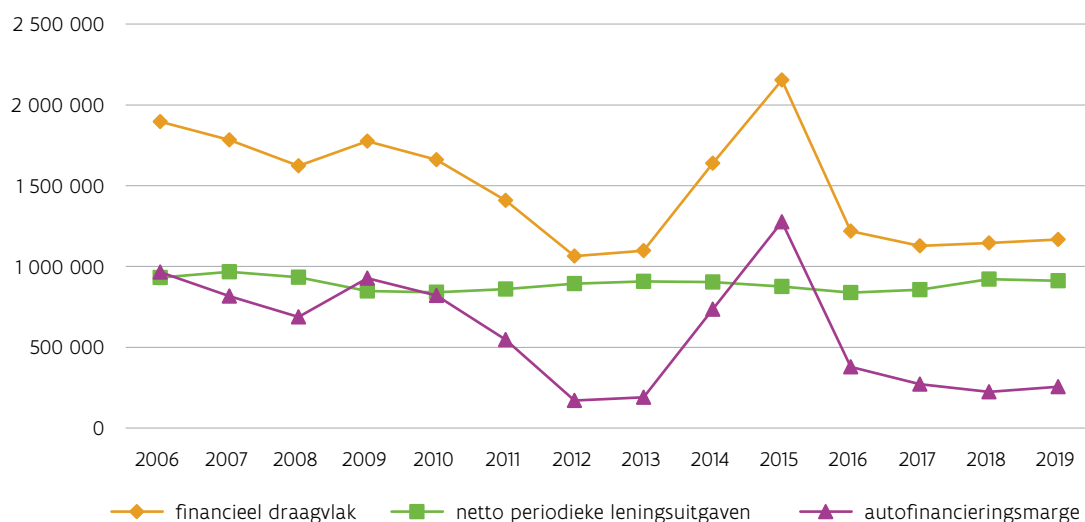

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2006 tot 2019 (in euro)

	exploitatie­saldo	saldo investering­verrichtingen	saldo andere verrichtingen	budgettair resultaat boekjaar
rekening				
2006	1 564 476 182	-1 429 845 594	-34 758 837	99 871 751
2007	1 433 501 029	-1 092 578 359	-11 010 527	329 912 143
2008	1 267 414 596	-906 580 806	-216 716 192	144 117 597
2009	1 456 470 034	-1 136 971 550	-77 882 246	241 616 238
2010	1 370 715 655	-1 205 216 596	63 641 160	229 140 219
2011	1 129 091 945	-1 204 807 182	146 281 014	70 565 777
2012	785 010 171	-1 420 169 662	13 584 272	-621 575 219
2013	830 515 004	-1 284 810 491	-53 831 971	-508 127 458
2014	1 381 636 699	-1 679 463 533	-401 131 414	-698 958 249
2015	1 915 647 798	-510 387 502	-369 980 845	1 035 279 451
meerjarenplan				
2016	995 268 213	-2 425 957 582	192 653 885	-1 238 035 484
2017	917 014 275	-2 145 500 182	641 645 293	-586 840 614
2018	925 951 722	-1 502 265 662	410 453 277	-165 860 663
2019	946 997 131	-1 029 501 563	68 599 238	-13 905 194
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	178,7	84,8	-99,1	87,2
2015	251,4	33,3	-79,9	-346,1

Grafiek: Autofinancieringsmarge (AFM) van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Autofinancieringsmarge van 2006 tot 2019 (in euro)

	financieel draagvlak	netto periodieke leningslasten	autofinancieringsmarge
rekening			
2006	1 896 111 258	931 293 703	964 817 555
2007	1 783 485 490	967 201 390	816 284 100
2008	1 622 968 512	934 295 720	688 672 793
2009	1 775 403 349	847 692 587	927 710 762
2010	1 661 160 743	840 070 835	821 089 908
2011	1 408 057 749	860 274 676	547 783 073
2012	1 063 451 910	893 386 257	170 065 654
2013	1 098 574 167	907 080 439	191 493 728
2014	1 638 147 057	902 955 909	735 191 148
2015	2 153 822 960	876 655 296	1 277 167 664
meerjarenplan			
2016	1 219 009 040	839 272 338	379 736 703
2017	1 128 524 969	857 146 142	271 378 827
2018	1 145 356 584	920 876 235	224 480 348
2019	1 167 325 794	911 706 251	255 619 544
realisatiepercentage jaarrekening			
2014	156,1	94,7	763,9
2015	202,0	87,3	2 080,6

Leeswijzer:

- Voor het bevolkingsaantal van 2019 werd gebruik gemaakt van de ramingen van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Voor Herstappe is geen bevolkingsprojectie beschikbaar, daarvoor is het inwonersaantal van 1 januari 2016 gebruikt.

Tabel: Autofinancieringsmarge per inwoner en naar inwonerscategorie voor 2006, 2015 en 2019 (in euro)

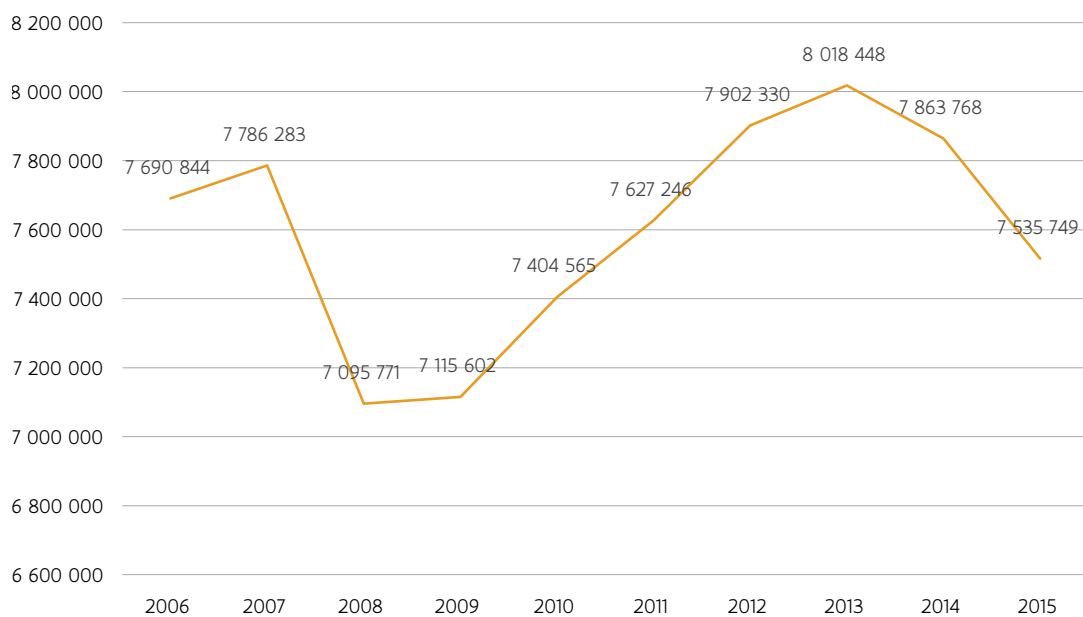
	inwonerscategorie	financieel draagvlak	netto periodieke leningsuitgaven	autofinancieringsmarge
2006	zeer klein	355	118	237
	klein	284	120	164
	middelgroot	272	135	136
	centrumstad	427	214	213
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	331	163	168
	Vlaanderen	312	153	159
2015	zeer klein	257	107	150
	klein	290	112	178
	middelgroot	297	119	178
	centrumstad	448	189	260
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	314	142	172
	Vlaanderen	334	136	198
2019	zeer klein	184	108	76
	klein	157	103	53
	middelgroot	160	118	41
	centrumstad	233	205	28
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	178	152	26
	Vlaanderen	178	139	39

2.2.3 Financiële schuld

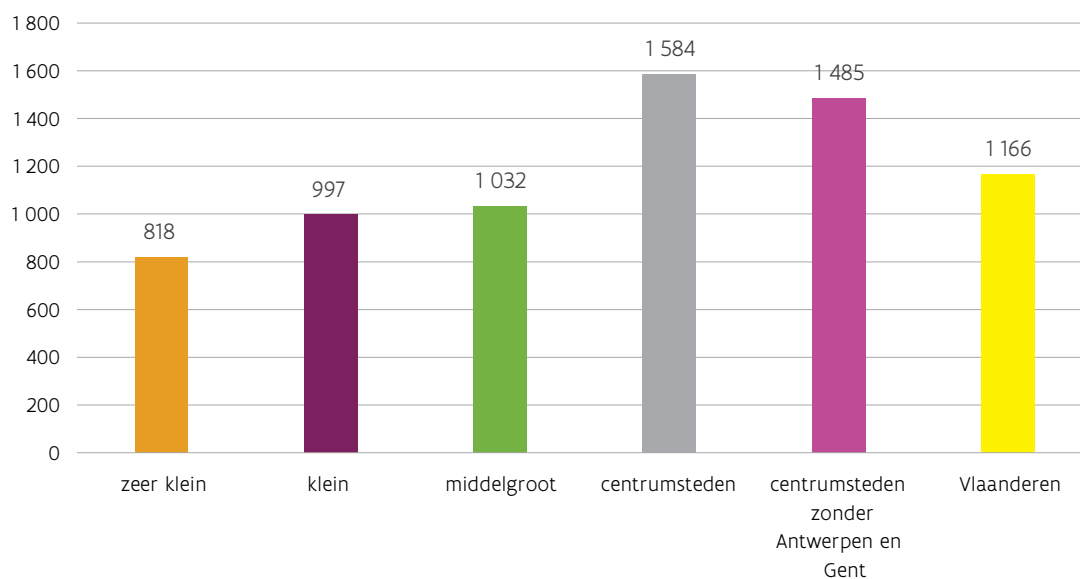
Leeswijzer:

- De gegevens komen uit de jaarrekeningen 2006 tot 2015 (gerealiseerde ontvangsten en uitgaven).
- Het betreft de financiële schulden zoals gedefinieerd in de algemene boekhouding voor de lokale en provinciale besturen volgens BBC. Onder de financiële schulden worden opgenomen: de schulden tegenover de kredietinstellingen, de overige leningen en de verplichtingen die voortvloeien uit obligatieleningen, leasing of soortgelijke overeenkomsten. Het betreft zowel de financiële schulden op korte als op lange termijn.

Grafiek: Financiële schuld van 2006 tot 2015 (in 1 000 euro)

Grafiek: Financiële schuld per inwoner en naar inwonerscategorie in 2015 (in euro)

2.3 Personeel

Naar een personeelsbeleid meer op maat van de lokale besturen

1ste fase: de decretale bepalingen.

- Ter uitvoering van het regeerakkoord 2014-2019 nam de plenaire zitting van het Vlaams Parlement op 25 mei 2016 het ontwerp van decreet tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn aan. Dit wijzigingsdecreet werd bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 3 juni 2016 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 28 juni 2016.
- De goedgekeurde wijzigingsvoorstellen met betrekking tot personeel zijn het product van de werkzaamheden van de werkgroep 'Organieke Regelgeving - luik personeel', van de commissie decentralisatie.
- Het wijzigingsdecreet is een voorafname op het decreet lokaal bestuur en beperkt zich tot de inhoudelijke thema's met een prioritair karakter, in casu het personeel van gemeenten, provincies en OCMW's en het toezicht op de hulpverleningszones, ingesteld door de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid. Het regelt meer autonomie waarbij de bevoegdheidsverdeling wordt herzien, ruime delegatiemogelijkheden worden ingebouwd en meer vrijheidsgraden inzake personeelsbeleid en personeelsbeheer worden ingebouwd, rekening houdend met de schaal van de besturen.
- Wat de vrijheidsgraden inzake personeel betreft, gaat het om de volgende wijzigingen:
 - De vrije keuze tussen statutair dan wel contractueel dienstverband;
 - De personeelsevaluatie wordt niet meer veralgemeend opgelegd. Het personeel krijgt een recht op opvolging en feedback, waaraan elk bestuur zelf gestalte geeft. De evaluatie blijft verplicht ter beoordeling van instromend personeel. Aan ontslag wegens beroepsongeschiktheid gaat een evaluatie vooraf;
 - De Vlaamse Regering stelt minstens minimale voorwaarden vast voor de bezoldigingsregeling en de salarisschalen, de toekenning van toelagen en vergoedingen, de dienstbeëindiging, het verlies van de hoedanigheid van statutair personeelslid en de definitieve ambtsneerlegging, het verlof en de afwezigheden. Steden met 200 000 of meer inwoners kunnen afwijken van de minimale voorwaarden die de regering heeft vastgesteld;
 - Meer mogelijkheden tot terbeschikkingstelling van statutaire personeelsleden (aan overheden en vzw's);
 - Meer samenwerkingsmogelijkheden voor selectie en wervingsreserves;
 - De notie personeelsformatie in de decreten wordt opgeheven (besturen bepalen zelf het instrument waarmee ze hun personeelsbeheer vormgeven en opvolgen);
 - De prestatieomvang van het ambt van secretaris en financieel beheerder wordt lokale autonomie evenals de vervanging van deze ambten en het ambt van de griffier;
 - De 'secretaris-loonnorm' krijgt een relatief karakter (van de begrenzing van het loon van personeel van extern verzelfstandigde agentschappen of verenigingen tot het loon van de gemeentesecretaris kan gemotiveerd afgeweken worden).

2de fase: de uitvoeringsbesluiten.

- In de werkgroep 'Organieke Regelgeving – luik personeel', van de commissie decentralisatie, werd afgesproken om nu in een tweede fase de decentralisatie/vereenvoudiging in de uitvoeringsbesluiten te evalueren, met het oog op het bieden van meer vrijheidsgraden aan de lokale besturen.

- Het gaat om de volgende uitvoeringsbesluiten:
 - Het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2007 houdende de minimale voorwaarden voor de personeelsformatie, de rechtspositieregeling en het mandaatstelsel van het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel en houdende enkele bepalingen betreffende de rechtspositie van de secretaris en de ontvanger van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
 - Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 november 2010 houdende de minimale voorwaarden voor de personeelsformatie en het mandaatstelsel van het personeel van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en houdende de minimale voorwaarden voor sommige aspecten van de rechtspositieregeling van bepaalde personeelsgroepen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
 - Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 2011 houdende regeling van de externe personeelsmobiliteit tussen sommige lokale en provinciale overheden onderling en tussen sommige lokale en provinciale overheden en de diensten van de Vlaamse overheid onderling, en houdende enkele maatregelen ter ondersteuning van de externe personeelsmobiliteit tussen overheden met hetzelfde werkingsgebied;
 - Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 januari 2007 tot vaststelling van de regels inzake de aanwerving en terbeschikkingstelling van het kabinet- en fractiepersoneel in de gemeenten en provincies;
 - Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de ambten van gemeentesecretaris, gemeentelijk financieel beheerder, secretaris van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en financieel beheerder van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn deeltijds kunnen worden uitgeoefend, en houdende vaststelling van sommige gevallen waarin de ambten van gemeentelijk financieel beheerder en van financieel beheerder van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kunnen worden uitgeoefend door een gewestelijke ontvanger;
 - Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2006 houdende vaststelling van de tuchtprocedure voor het statutair gemeente-, OCMW- en provinciepersoneel.

Regularisatie van de gesco's

- De Vlaamse Regering heeft op 27 februari 2015 beslist tot de opheffing van het stelsel van contingent-gesco's en tot regularisatie van de bestaande gesco-betrekkingen bij de plaatselijke besturen middels een recurrenente overdracht van 95% van de daarvoor bestemde middelen aan de betrokken besturen. Het Vlaamse Parlement legde de juridische grondslag voor die regularisatie in het decreet van 19 december 2014 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015.
- De specifieke arbeidsovereenkomsten van de gesco's werden daarbij omgezet in gewone arbeidsovereenkomsten. Gesco's worden gewone contractanten en gesco-betrekkingen gewone contractuele betrekkingen.
- De regularisatie vond plaats op 1 april 2015.
- Ook de zogenaamde weerwerkgesco's die tewerkgesteld waren bij de lokale besturen, en dan voornamelijk in de buitenschoolse kinderopvang, werden op 1 januari 2016 geregulariseerd tot gewone contractanten.
- Meer informatie hierover is te vinden op www.lokaalbestuur.vlaanderen.be bij snel naar/ veelgestelde vragen via het trefwoord gesco of op www.werk.be bij online diensten/tewerkstelling en sociale economie/klassieke tewerkstellingsprogramma's.

Leeswijzer:

- De volgende personeelscategorieën worden niet meegerekend:
 - vrijwillige brandweer (federale bevoegdheid)
 - beroepsbrandweer (federale bevoegdheid)
 - jobstudenten en monitoren
 - personeel van de politiezones (federale bevoegdheid)
 - gesubsidieerd onderwijzend personeel.
- De personen die op proef benoemd zijn, worden meegerekend in de categorie contractanten.
- De gegevens komen van de Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels (DIBISS).
- De cijfers hebben betrekking op het tweede kwartaal van 2016.

2.3.1 Totaal aantal personeelsleden

> In koppen

Totaal aantal personeelsleden (in koppen): 66 427

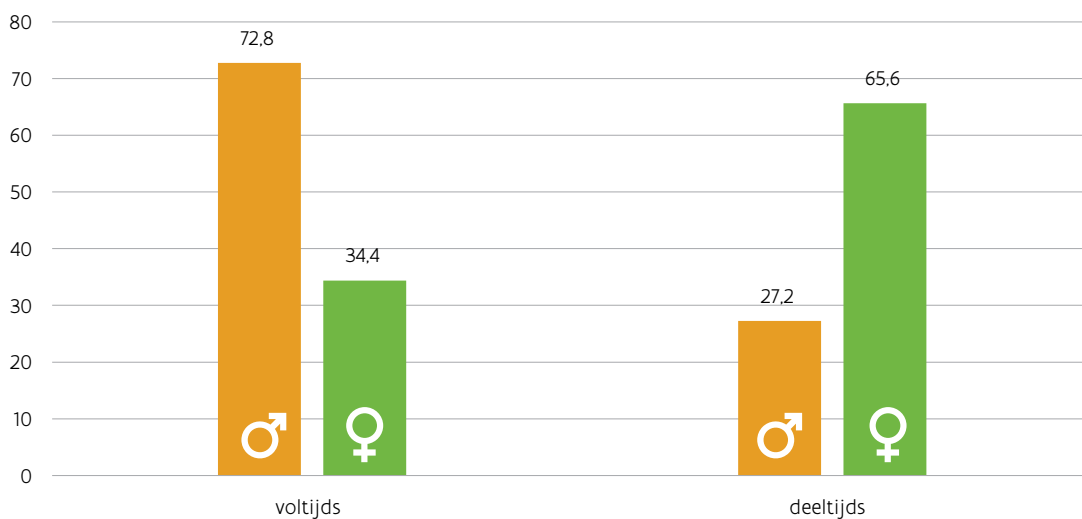
Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in absolute cijfers)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
9 091	5 120	12 861	7 348	3 178	6 642	5 037	17 150
14 211		20 209		9 820		22 187	
34 420				32 007			

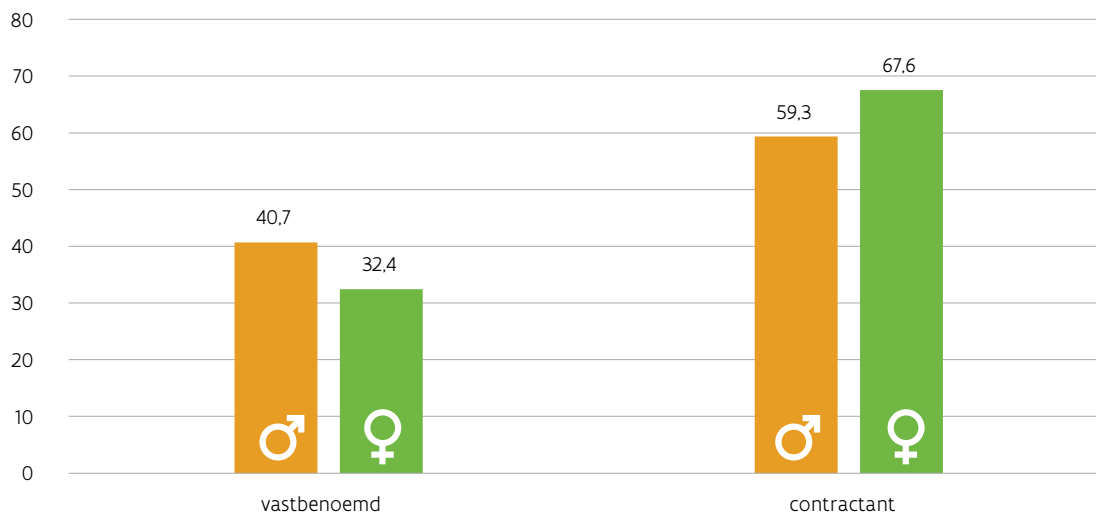
Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in %)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
13,7	7,7	19,4	11,1	4,8	10	7,6	25,8
21,4		30,4		14,8		33,4	
51,8				48,2			

Grafiek: Man-vrouwverhouding naar prestatieregime (in %)

Grafiek: Man-vrouwverhouding naar statuut (in %)

> In voltijds equivalenten (VTE)

Totaal aantal personeelsleden (in VTE): 47 762

Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in absolute cijfers)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
8 876,4	4 923,6	11 530,3	6 354,2	1 988,0	3 758,8	2 550,5	7 780,4
13 800		17 884,5		5 746,8		10 330,9	
31 684,5				16 077,7			

Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in %)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
18,6	10,3	24,1	13,3	4,2	7,9	5,3	16,3
28,9		37,4		12		21,6	
66,3				33,7			

2.3.2 Gemiddeld aantal personeelsleden per gemeente

Leeswijzer:

- De indeling van de gemeenten in de inwonerscategorieën gebeurt op basis van het aantal inwoners op 1 januari 2016.

Tabel: Gemiddeld aantal personeelsleden per gemeente naar inwonerscategorie (in koppen)

	voltijds				deeltijds				totaal
	vastbenoemd		contractant		vastbenoemd		contractant		
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
zeer klein	3,8	2,4	6,9	2,7	1,2	2,6	3,5	6,3	23,6
klein	7,8	5,3	14,8	4,9	3,1	6,8	6,3	23,9	72
middelgroot	23,5	13,1	33,8	18,3	8,3	17,3	16,1	55,6	185,5
centrumsteden	266,8	147,5	344,8	237,2	96,2	186,8	87,7	267,2	1 634,2
centrumsteden zonder Antwerpen en Gent	151	71,5	183,7	127,2	49	75,9	62,2	199,4	919,8
Vlaanderen	29,8	16,8	41,9	24,3	11,1	21,8	16,6	56	215,7

Tabel: Gemiddeld aantal personeelsleden per gemeente naar inwonerscategorie (in koppen)

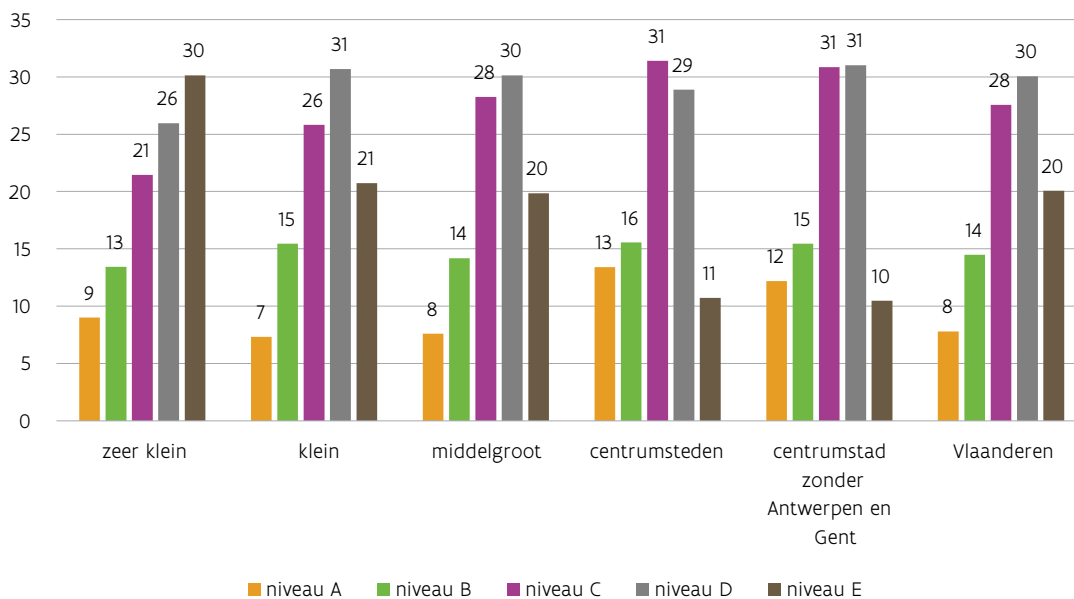
	voltijds				deeltijds				totaal
	vastbenoemd		contractant		vastbenoemd		contractant		
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
zeer klein	3,8	2,3	5,9	2,2	0,7	1,6	2,1	3,3	17,6
klein	7,7	5,2	13,1	4,3	1,6	3,1	3,1	9,8	47,4
middelgroot	23	12,7	30,3	15,9	5	9,3	8	24,2	128
centrumsteden	258,3	139,2	311	204	65,1	118,4	47,3	143,9	1287,1
centrumsteden zonder Antwerpen en Gent	147,9	69,2	166,9	112,4	33,9	51,2	32,8	107,5	721,8
Vlaanderen	29,1	16,1	37,6	21	7	12,4	8,4	25,4	155,1

2.3.3 Personeel naar niveau

Leeswijzer:

- Bron: personeelsdatabank van het Agentschap Binnenlands Bestuur.
- Ze geven de toestand weer op 31 december 2016.
- De cijfers zijn uitgedrukt in koppen.
- Het gaat om cijfers voor 298 van de 308 Vlaamse gemeenten. Voor volgende gemeenten zijn onvolledige gegevens opgenomen in de personeelsdatabank: Brugge, De Haan, Herstappe, Meerhout, Ninove, Oostende en Vosselaar.
- Voor het aantal inwoners worden cijfers gebruikt op 1 januari 2016.

Grafiek: Personeelsleden per gemeente naar niveau en naar inwonerscategorie (in %)

2.3.4 Gemeenschappelijke graden

Leeswijzer:

- Bron: informatie waarover ABB beschikt
- Februari 2017

25% van de besturen hebben een gemeenschappelijk secretaris voor gemeente en OCMW (77).

42% van de besturen hebben een gemeenschappelijk financieel beheerder voor gemeente en OCMW (129).

3

Profiel van de OCMW's

3.1 Omgevingsfactoren

Samenstelling bestuursorganen

Op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur kunt u de mandatedatabank raadplegen. Daar vindt u info over wie deel uitmaakt van de OCMW-raad en wie OCMW-voorzitter is.

Inkanteling OCMW in gemeente

- De Vlaamse Regering heeft de krijtlijnen uitgezet voor de politieke en ambtelijke integratie van het OCMW in de gemeente met behoud van beide rechtspersonen en een eenduidige politieke aansturing. Die integratie krijgt concreet vorm in het voorontwerp van decreet over het lokaal bestuur.
- Hiermee worden volgende doelstellingen beoogd:
 - komen tot maximaal geïntegreerd sociaal beleid bij gemeente en OCMW
 - realiseren van efficiëntiewinsten
 - meer klantgerichtheid en drempelverlagend werken

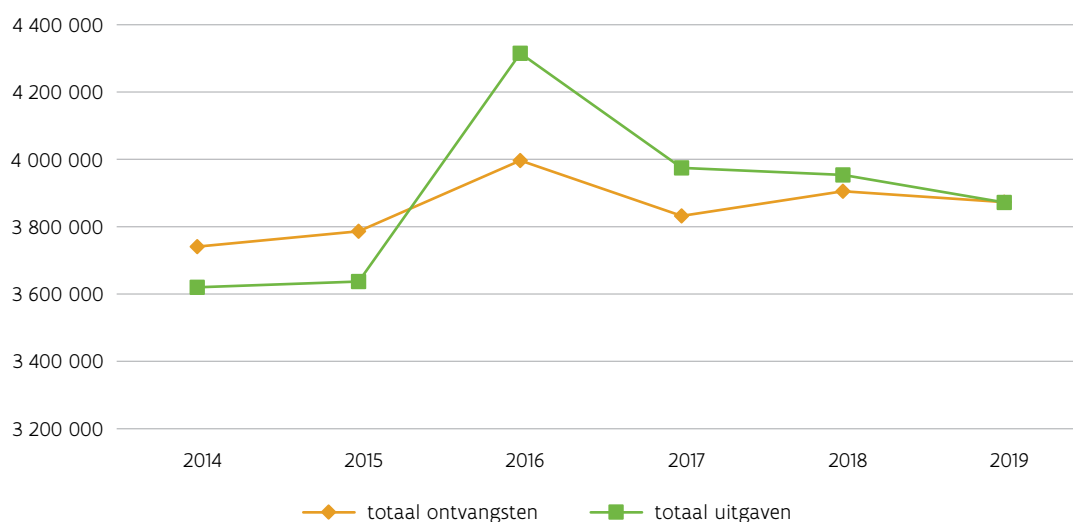
3.2 Financiën

3.2.1 Ontvangsten en uitgaven

Leeswijzer:

- De gegevens komen uit de jaarrekeningen 2014 en 2015 (gerealiseerde ontvangsten en uitgaven) en de boekjaren 2016 tot 2019 van de (aangepaste) meerjarenplanningen 2014 – 2019 (ramingen).

Grafiek: Totale ontvangsten en uitgaven van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Totale ontvangsten, exploitatieontvangsten, investeringsontvangsten en andere ontvangsten van 2014 tot 2019 (in euro)

	totaal ontvangsten	exploitatieontvangsten	investeringsontvangsten	andere ontvangsten
rekening				
2014	3 740 617 309	3 269 550 708	152 625 747	318 440 854
2015	3 786 298 275	3 306 275 735	244 078 993	235 943 547
meerjarenplan				
2016	3 996 438 312	3 382 449 986	256 787 024	357 201 302
2017	3 831 580 644	3 427 143 632	150 740 308	253 696 703
2018	3 904 895 837	3 495 114 949	130 174 040	279 606 849
2019	3 873 275 477	3 564 825 413	106 797 407	201 652 657
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	84,6	96,3	73	39
2015	92,5	95,5	192,8	46,8

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Totale uitgaven, exploitatie-uitgaven, investeringsuitgaven en andere uitgaven van 2014 tot 2019 (in euro)

	totaal uitgaven	exploitatie-uitgaven	investeringsuitgaven	andere uitgaven
rekening				
2014	3 620 031 179	3 035 693 208	383 742 738	200 595 233
2015	3 637 021 426	3 070 501 293	366 094 716	200 425 416
meerjarenplan				
2016	4 314 683 327	3 316 977 298	775 480 747	222 225 283
2017	3 974 919 160	3 358 268 586	387 466 607	229 183 968
2018	3 953 519 060	3 405 658 032	311 033 771	236 827 257
2019	3 871 966 956	3 458 170 501	196 651 561	217 144 895
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	80,4	91,5	65,4	33,5
2015	87,3	90,9	89,6	52,6

Leeswijzer:

- Voor het bevolkingsaantal van 2016 tot 2019 werd gebruik gemaakt van de ramingen van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Voor Herstappe is geen bevolkingsprojectie beschikbaar, daarvoor is steeds het inwonersaantal van 1 januari 2016 gebruikt.

Tabel: Totale ontvangsten en uitgaven, exploitatieontvangsten en –uitgaven en investeringsontvangsten en –uitgaven per inwoner en naar inwonerscategorie van 2014 tot 2019 (in euro)

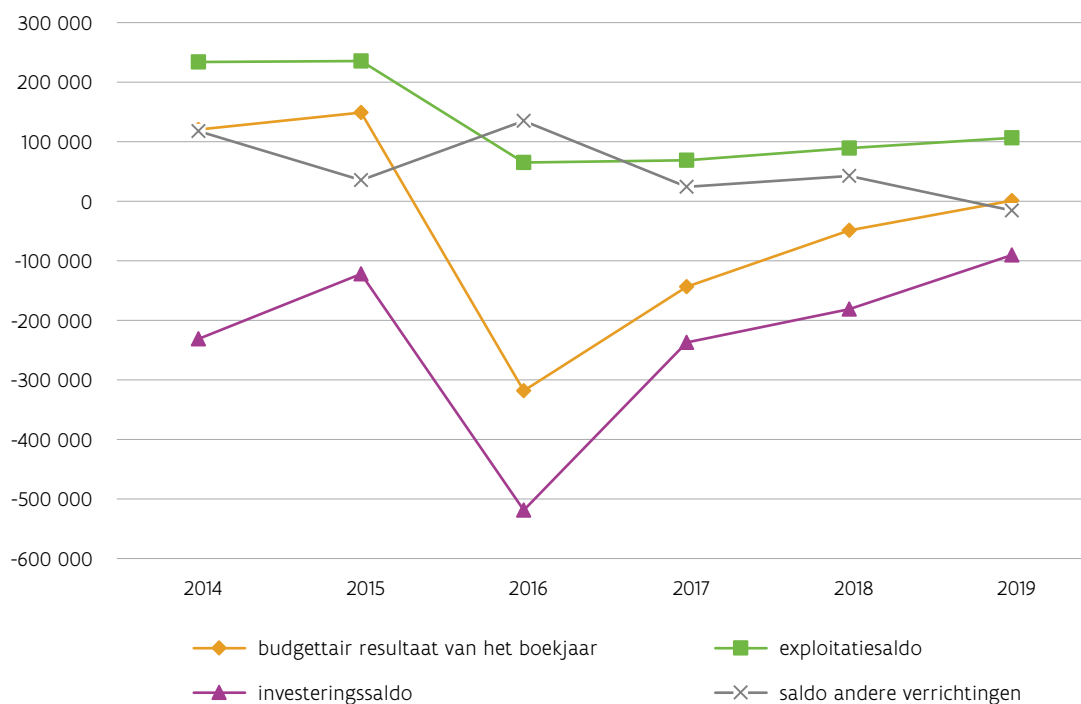
	inwonerscategorie	totale ontvangsten	exploitatie- ontvangsten	investerings- ontvangsten	totale uitgaven	exploitatie- uitgaven	investerings- uitgaven
2014	zeer klein	368	318	46	334	289	30
	klein	374	331	16	366	303	52
	middelgroot	511	446	19	494	411	62
	centrumstad	867	759	41	839	713	58
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	782	702	41	768	653	80
	Vlaanderen	583	510	24	565	474	60
2015	zeer klein	254	236	7	245	216	21
	klein	375	339	22	365	314	37
	middelgroot	519	448	38	502	414	59
	centrumstad	864	764	45	817	714	59
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	812	716	34	777	668	79
	Vlaanderen	588	513	38	564	476	57
2016	zeer klein	314	261	47	287	251	24
	klein	398	368	24	438	364	60
	middelgroot	513	454	31	561	445	89
	centrumstad	967	756	67	1024	742	223
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	941	672	60	999	655	319
	Vlaanderen	617	522	40	666	512	120
2017	zeer klein	379	353	21	422	346	58
	klein	382	364	11	396	356	27
	middelgroot	508	466	19	525	456	45
	centrumstad	891	758	39	931	745	112
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	771	667	44	800	654	123
	Vlaanderen	590	527	23	612	517	60
2018	zeer klein	369	359	10	374	348	9
	klein	388	367	18	393	358	22
	middelgroot	513	473	16	522	458	42
	centrumstad	913	772	32	917	758	72
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	790	683	35	789	667	92
	Vlaanderen	599	536	20	606	522	48
2019	zeer klein	373	364	9	370	350	3
	klein	393	377	16	389	364	12
	middelgroot	508	480	11	509	463	24
	centrumstad	892	782	31	891	767	52
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	772	696	38	769	676	60
	Vlaanderen	591	544	16	591	528	30

3.2.2 Resultaten en financiële evenwichten

Leeswijzer:

- De gegevens komen uit de jaarrekeningen 2014 en 2015 (gerealiseerde ontvangsten en uitgaven) en de boekjaren 2016 tot 2019 van de (aangepaste) meerjarenplanningen 2014 – 2019 (ramingen).
- Het budgettair resultaat van het boekjaar is het verschil tussen alle ontvangsten en uitgaven van het financiële boekjaar.
- De autofinancieringsmarge (AFM) is het verschil tussen het exploitatiesaldo en de aflossingen van leningen. Ze toont in welke mate een lokaal bestuur in staat is om investeringen te financieren hetzij rechtstreeks via het overschot uit de exploitatie hetzij onrechtstreeks via de opname van nieuwe leningen. De autofinancieringsmarge geeft weer of de financiën van een lokaal bestuur op een structurele manier in evenwicht zijn.

Grafiek: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)

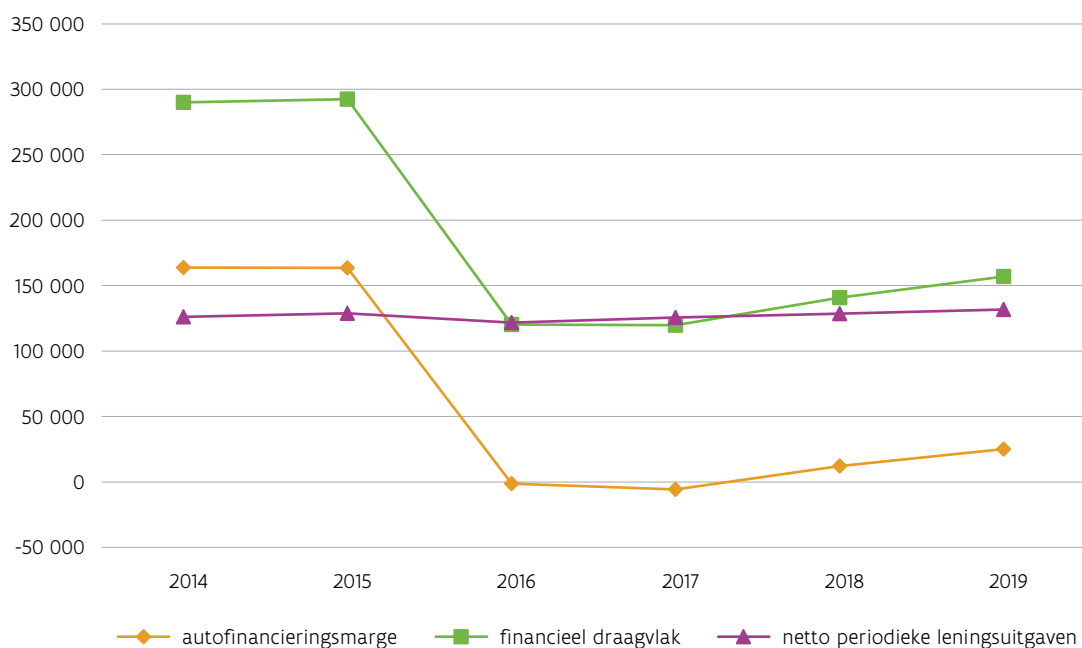

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2014 tot 2019 (in euro)

	exploitatiesaldo	saldo investerings- verrichtingen	saldo andere verrichtingen	budgettair resultaat boekjaar
rekening				
2014	233 857 500	-231 116 990	117 845 621	120 586 130
2015	235 774 442	-122 015 723	35 518 131	149 276 850
meerjarenplan				
2016	65 472 688	-518 693 722	134 976 019	-318 245 015
2017	68 875 047	-236 726 299	24 512 736	-143 338 516
2018	89 456 917	-180 859 731	42 779 592	-48 623 222
2019	106 654 912	-89 854 153	-15 492 238	1 308 521
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	290,9	61,2	53,9	-154,1
2015	275,6	43,3	28,9	39,2

Grafiek: Autofinancieringsmarge van 2014 tot 2019 (in 1000 euro)

Leeswijzer:

- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Tabel: Autofinancieringsmarge van 2014 tot 2019 (in euro)

	financieel draagvlak	netto periodieke leningslasten	autofinancieringsmarge
rekening			
2014	289 973 913	126 115 067	163 858 846
2015	292 319 163	128 693 569	163 625 594
meerjarenplan			
2016	120 281 884	121 665 108	-1 383 224
2017	119 658 873	125 494 918	-5 836 045
2018	140 657 752	128 503 739	12 154 013
2019	156 805 856	131 622 863	25 182 993
realisatiepercentage jaarrekening			
2014	202,7	92,4	2 527,4
2015	192,0	91,6	1 395,3

Leeswijzer:

- Voor het bevolkingsaantal van 2016 tot 2019 werd gebruik gemaakt van de ramingen van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Voor Herstappe is geen bevolkingsprojectie beschikbaar, daarvoor is het inwonersaantal van 1 januari 2016 gebruikt.

Tabel: Autofinancieringsmarge per inwoner en naar inwonerscategorie van 2014 tot 2019 (in euro)

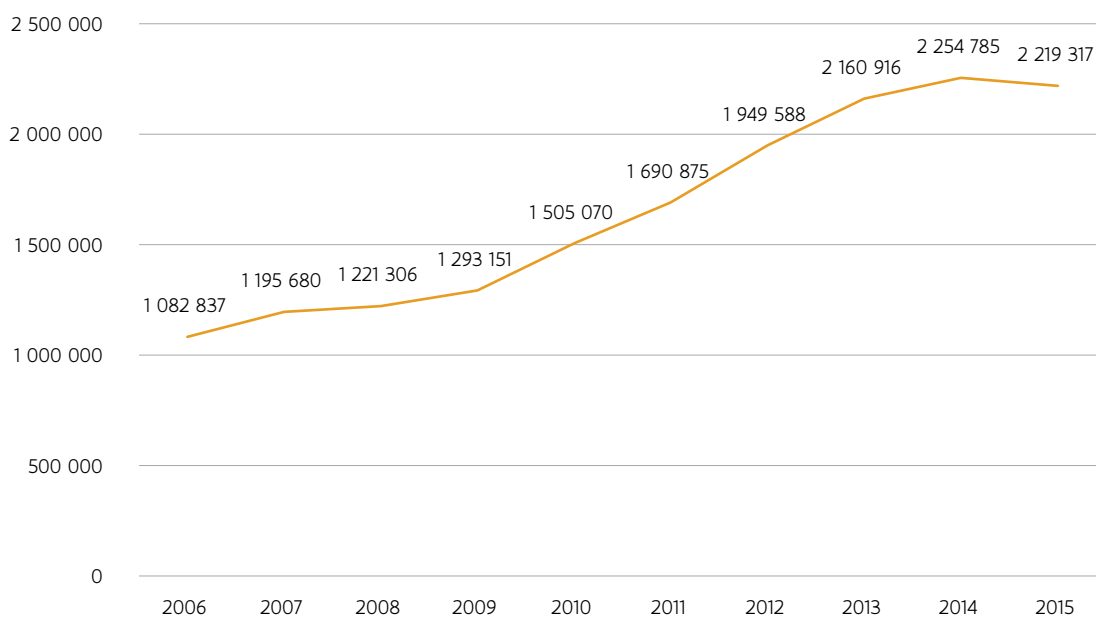
	inwonerscategorie	financieel draagvlak	netto periodieke leningsuitgaven	autofinancieringsmarge
2014	zeer klein	36	13	23
	klein	34	13	22
	middelgroot	44	21	23
	centrumstad	54	19	35
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	62	28	34
	Vlaanderen	45	20	26
2015	zeer klein	22	11	12
	klein	32	14	18
	middelgroot	43	21	22
	centrumstad	57	21	37
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	62	27	34
	Vlaanderen	45	20	25
2016	zeer klein	13	11	2
	klein	12	14	-2
	middelgroot	19	19	0
	centrumstad	19	19	0
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	27	24	3
	Vlaanderen	19	19	0
2017	zeer klein	12	14	-1
	klein	14	13	1
	middelgroot	19	21	-2
	centrumstad	19	18	1
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	22	24	-2
	Vlaanderen	18	19	-1
2018	zeer klein	16	13	4
	klein	15	14	1
	middelgroot	23	21	2
	centrumstad	21	19	2
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	29	27	2
	Vlaanderen	22	20	2
2019	zeer klein	18	12	6
	klein	18	13	5
	middelgroot	25	21	4
	centrumstad	22	20	2
	centrumstad zonder Antwerpen en Gent	32	29	3
	Vlaanderen	24	20	4

3.2.3 Financiële schuld

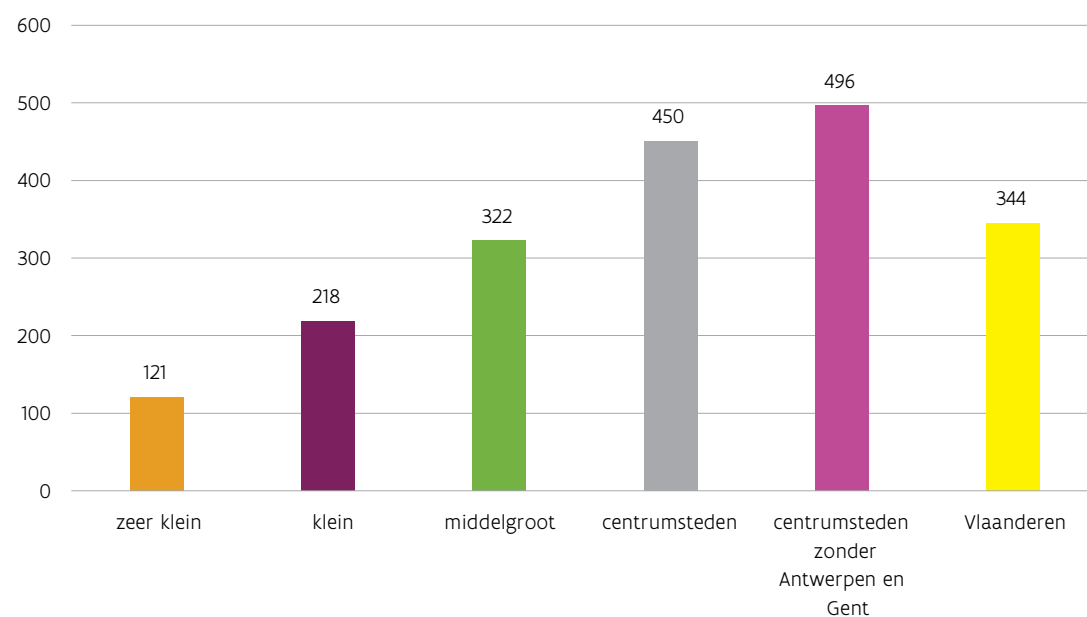
Leeswijzer:

- De gegevens komen uit de jaarrekeningen 2006 tot 2015 (gerealiseerde ontvangsten en uitgaven).
- Het betreft de financiële schulden zoals gedefinieerd in de algemene boekhouding voor de lokale en provinciale besturen volgens BBC. Onder de financiële schulden worden opgenomen: de schulden tegenover de kredietinstellingen, de overige leningen en de verplichtingen die voortvloeien uit obligatieleningen, leasing of soortgelijke overeenkomsten. Het betreft zowel de financiële schulden op korte als op lange termijn.

Grafiek: Financiële schuld van 2006 tot 2015 (in 1000 euro)

Grafiek: Financiële schuld per inwoner en naar inwonerscategorie in 2015 (in euro)

3.3 Personeel

Leeswijzer:

- De volgende personeelscategorieën worden niet meegerekend:
 - vrijwillige brandweer (federale bevoegdheid)
 - beroepsbrandweer (federale bevoegdheid)
 - jobstudenten en monitoren
 - personeel van de politiezones (federale bevoegdheid)
 - gesubsidieerd onderwijzend personeel.
- De personen die op proef benoemd zijn, worden meegerekend in de categorie contractanten.
- De gegevens komen van de Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels (DIBISS).
- De cijfers hebben betrekking op het tweede kwartaal van 2016.

3.3.1 Totaal aantal personeelsleden

> In koppen

Totaal aantal personeelsleden (in koppen): 50 587

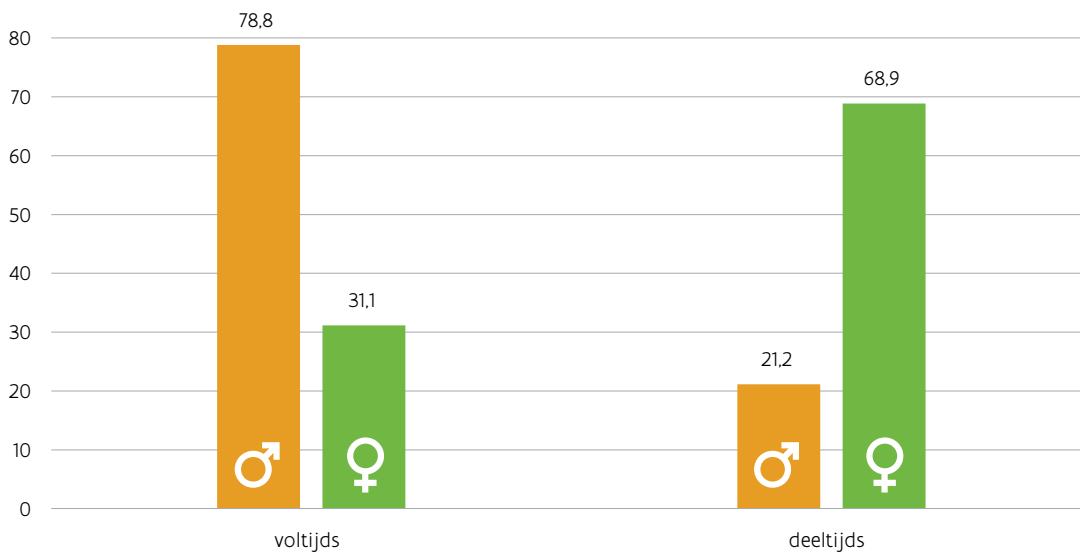
Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in absolute cijfers)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
1 750	3 640	5 544	9 227	601	7 092	1 356	21 377
5 390		14 771		7 693		22 733	
20 161				30 426			

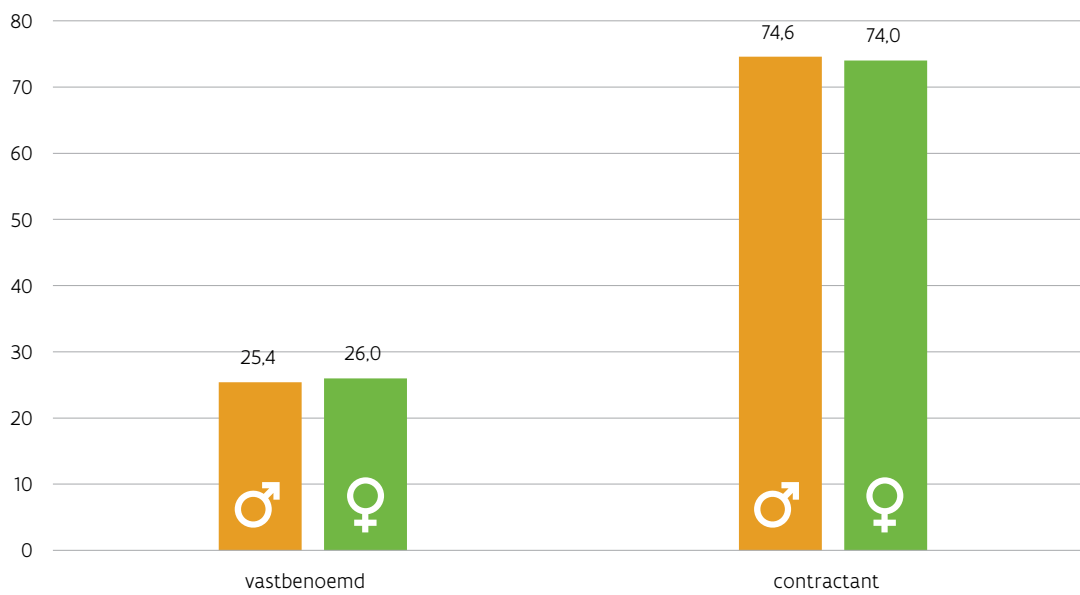
Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in %)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
3,5	7,2	11	18,2	1,2	14	2,7	42,3
10,7		29,2		15,2		44,9	
39,9				60,1			

Grafiek: Man-vrouwverhouding naar prestatieregime (in %)

Grafiek: Man-vrouwverhouding naar statuut (in %)

> In VTE

Totaal aantal personeelsleden (in VTE): 35 215,9

Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in absolute cijfers)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
1 725,4	3 540,7	4 686,9	7 826,6	400,0	4 474,2	813,5	11 748,6
5 266,1		12 513,5		4 874,2		12 562,1	
17 779,6				17 436,3			

Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in %)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
4,9	10,1	13,3	22,2	1,1	12,7	2,3	33,4
15		35,5		13,8		35,7	
50,5				49,5			

3.3.2 Gemiddeld aantal personeelsleden per OCMW

Leeswijzer:

- Voor de indeling van de gemeenten in de inwonerscategorieën wordt het aantal inwoners op 1 januari 2016 gebruikt.

Tabel: gemiddeld aantal personeelsleden per OCMW naar inwonerscategorie (in koppen)

	voltijds				deeltijds				totaal
	vastbenoemd		contractant		vastbenoemd		contractant		
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
zeer klein	1,0	1,0	2,8	1,5	1,0	1,8	1,2	10,8	11,8
klein	1,7	2,5	3,6	8,3	1,4	5,1	2,4	32,9	53,0
middelgroot	4,7	9,6	12,6	27,0	2,1	18,2	5,0	73,9	149,4
centrumsteden	61,9	112,6	210,2	225,3	21,8	227,6	25,0	240,7	1 125,1
centrumsteden zonder Antwerpen en Gent	30,2	63,2	112,4	150,4	10,2	125,7	23,1	246,0	761,1
Vlaanderen	14,8	25,6	39,6	62,3	6,6	48,4	11,0	140,2	164,2

Tabel: gemiddeld aantal personeelsleden per OCMW naar inwonerscategorie (in VTE)

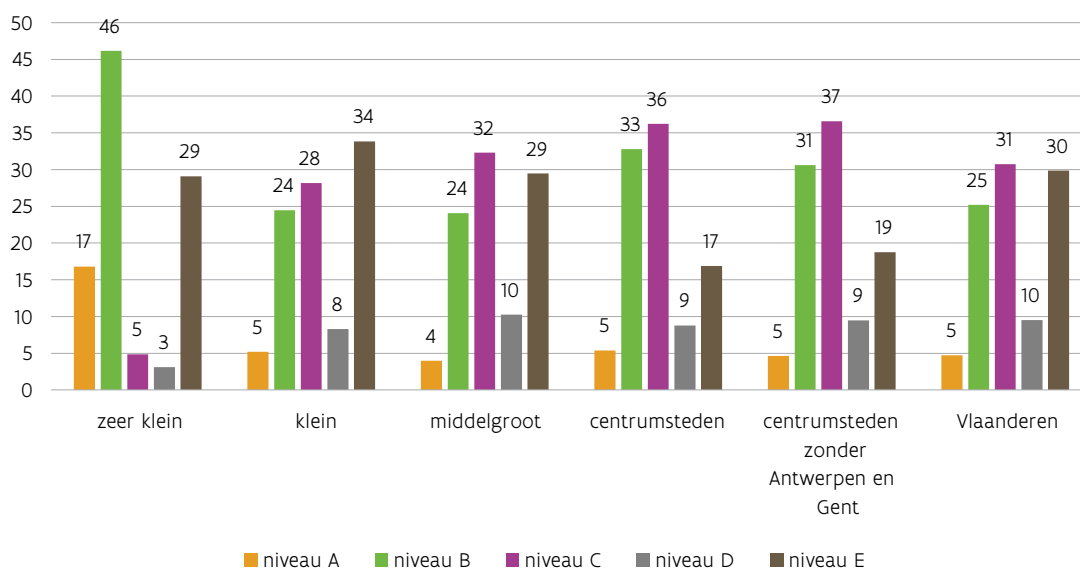
	voltijds				deeltijds				totaal
	vastbenoemd		contractant		vastbenoemd		contractant		
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
zeer klein	1,0	1,0	2,5	1,1	0,5	1,0	0,7	4,9	6,7
klein	1,7	2,4	3,1	6,8	0,7	3,1	1,4	17,5	33,0
middelgroot	4,6	9,4	10,8	22,9	1,4	11,2	2,9	40,4	101,0
centrumsteden	60,7	108,6	174,9	191,7	15,0	148,3	15,6	139,6	854,4
centrumsteden zonder Antwerpen en Gent	29,7	61,5	95,6	129,7	7,1	81,6	14,1	140,2	559,5
Vlaanderen	7,3	12,5	36,6	26,5	2,2	15,3	3,3	38,6	114,3

3.3.3 Personeel naar niveau en aantal inwonerscategorie

Leeswijzer:

- De gegevens gebruikt in onderstaande tabel en grafiek komen uit de personeelsdatabank van het Agentschap Binnenlands Bestuur.
- Ze geven de toestand weer op 31 december 2016.
- De cijfers zijn uitgedrukt in koppen.
- Het gaat om cijfers voor 293 van de 308 Vlaamse gemeenten. Voor volgende gemeenten zijn onvolledige gegevens opgenomen in de personeelsdatabank: Beerse, Drogenbos, Edegem, Glabbeek, Heist-op-de-Berg, Herstappe, Kraainem, Linkebeek, Meerhout, Niel, Sint-Genesius-Rode, Sint-Gillis-Waas, Voeren, Wemmel en Wezenbeek-Oppem.
- Voor het aantal inwoners worden cijfers gebruikt op 1 januari 2016.

Grafiek: Personeelsleden per OCMW naar niveau en naar inwonerscategorie (in %)

4 Profiel van de provincies

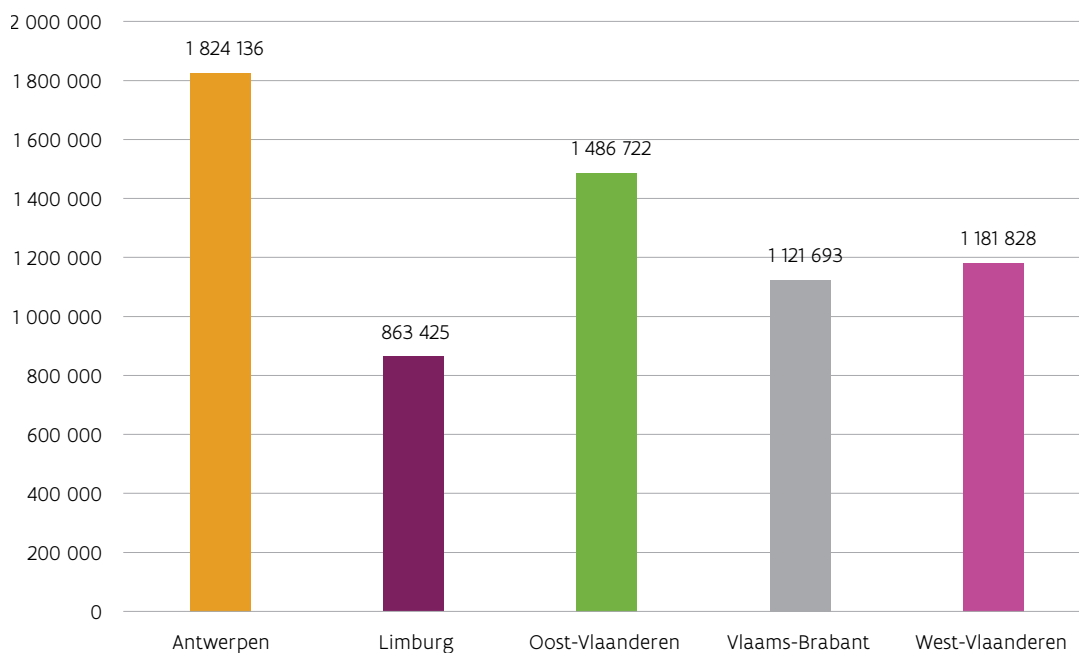
4.1 Omgevingsfactoren

4.1.1 Inwoners

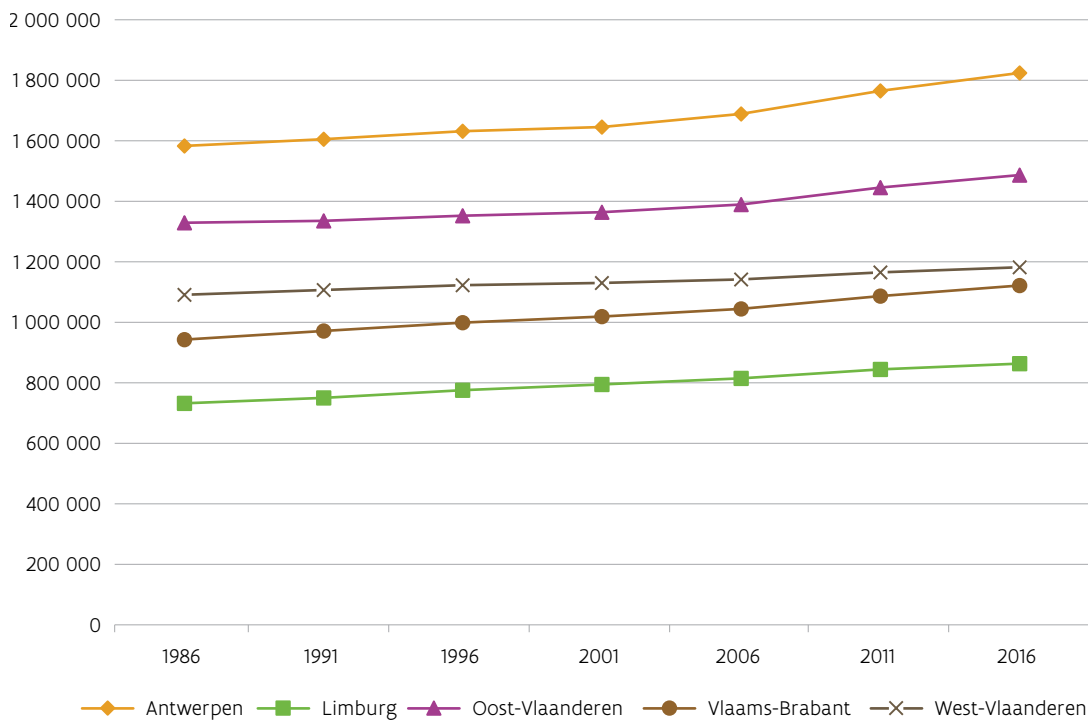
Leeswijzer:

- De gegevens komen van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie.
- De gegevens geven de toestand weer op 1 januari van het betreffende jaar.

Grafiek: Aantal inwoners per provincie (in 2016)

Grafiek: Aantal inwoners per provincie van 1986 tot 2016

Tabel: Aantal inwoners per provincie van 1986 tot 2016

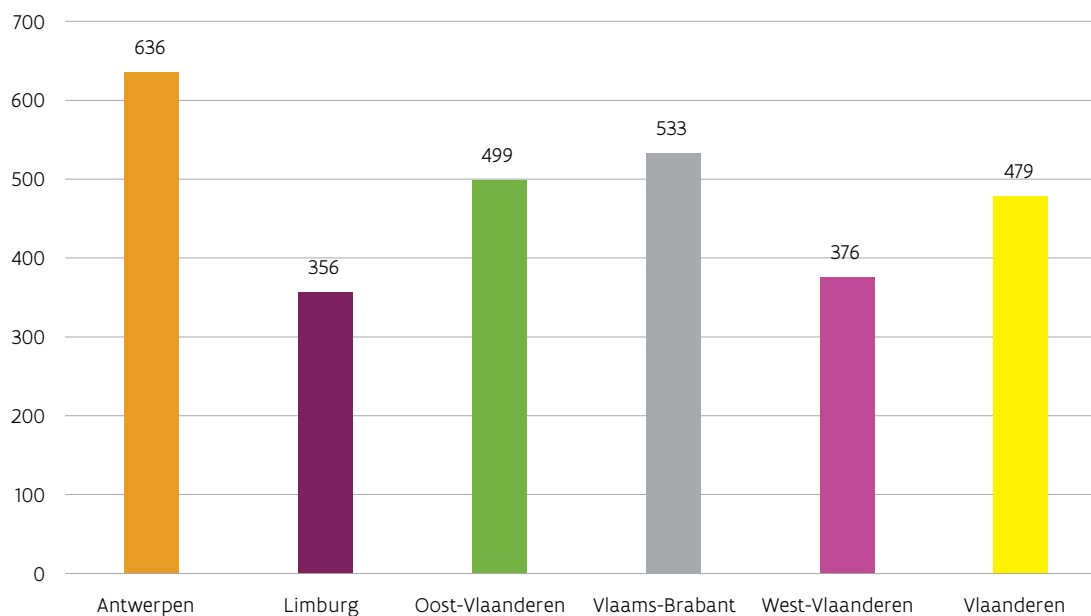
	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen
1986	1 582 786	731 875	1 328 805	942 341	1 090 387
1991	1 605 167	750 435	1 335 793	970 701	1 106 829
1996	1 631 243	775 302	1 351 777	999 186	1 122 849
2001	1 645 652	794 785	1 363 672	1 018 403	1 130 040
2006	1 688 493	814 658	1 389 450	1 044 133	1 141 866
2011	1 764 773	844 621	1 445 831	1 086 446	1 164 967
2016	1 824 136	863 425	1 486 722	1 121 693	1 181 828

4.1.2 Bevolkingsdichtheid

Leeswijzer:

- De bevolkingsdichtheid is het aantal inwoners per vierkante kilometer.
- Bron: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie.
- Het aantal inwoners is de situatie op 1 januari 2016.

Grafiek: Bevolkingsdichtheid per provincie (in 2016)

4.1.3 Samenstelling bestuursorganen

Op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur kunt u de mandatendatabank raadplegen. Daar vindt u info over wie deel uitmaakt van de provincieraad en wie de gedeputeerden zijn.

Afslanking van de provincies

- De zesde staatshervorming kende nieuwe bevoegdheden toe aan de regio's met betrekking tot het provinciaal bestuursniveau. De beleids optie tot afslanking van het provinciaal bestuursniveau werd in het Vlaams regeerakkoord geschreven met de bedoeling een vereenvoudigd bestuurlijk landschap in Vlaanderen te creëren. Het accent ligt enerzijds op een sterker lokaal bestuursniveau met meer bevoegdheden en beleidsvrijheid én anderzijds op een meer kaderstellende Vlaamse overheid.
- Binnen dit kader hevelen de provincies op 1 januari 2018 de taken, bevoegdheden en financiële middelen die ze uitoefenen in de "persoonsgebonden" aangelegenheden, zoals gedefinieerd in de artikelen 4 en 5 van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen, over naar de lokale besturen en/of de Vlaamse overheid.
- De implementatie van dit project steunt niet enkel op geformuleerde beleidsintenties maar ook op een solide decretale basis. Het decreet houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies werd in november 2016 goedgekeurd in het Vlaams Parlement.
- Meer info: www.lokaalbestuur.vlaanderen.be bij strategische projecten/afslanking provincies.

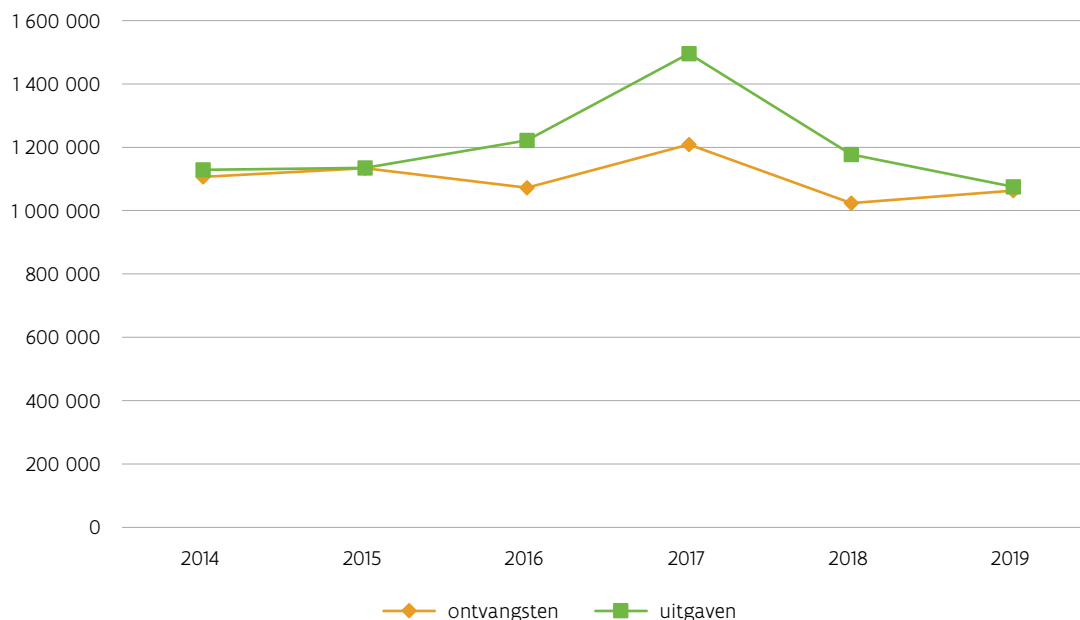
4.2 Financiën

4.2.1 Ontvangsten en uitgaven

Leeswijzer:

- De gegevens komen uit de jaarrekeningen 2014 en 2015 (gerealiseerde ontvangsten en uitgaven) en de boekjaren 2016 tot 2019 van de (aangepaste) meerjarenplanningen 2014 – 2019 (ramingen).
- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.

Grafiek: Totale ontvangsten en uitgaven van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)

Tabel: Totale ontvangsten, exploitatieontvangsten, investeringsontvangsten en andere ontvangsten van 2014 tot 2019 (in euro)

	totaal ontvangsten	exploitatieontvangsten	investeringsontvangsten	andere ontvangsten
rekening				
2014	1 106 526 043	1 035 986 869	29 764 312	40 774 862
2015	1 134 070 983	1 030 169 387	32 965 661	70 935 934
meerjarenplan				
2016	1 072 604 305	975 521 357	69 377 311	27 705 636
2017	1 208 843 297	973 517 857	151 882 981	83 442 458
2018	1 023 542 184	913 941 072	21 955 752	87 645 361
2019	1 063 510 714	922 081 419	34 389 244	107 040 051
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	101,4	104,1	72,1	74,5
2015	97,2	102,3	95,7	57,0

Tabel: Totale uitgaven, exploitatie-uitgaven, investeringsuitgaven en andere uitgaven van 2014 tot 2019 (in euro)

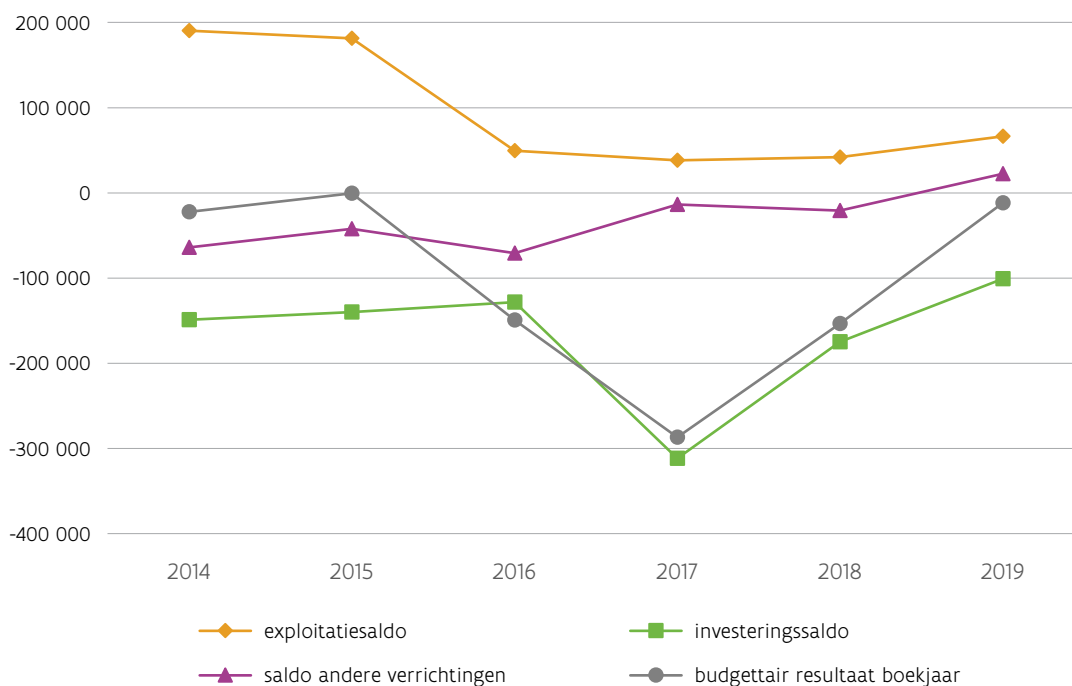
	totale uitgaven	exploitatie-uitgaven	investeringsuitgaven	andere uitgaven
rekening				
2014	1 128 849 999	845 685 220	178 508 518	104 656 260
2015	1 134 692 785	848 708 422	172 839 170	113 145 193
meerjarenplan				
2016	1 221 660 623	925 878 117	197 453 106	98 329 400
2017	1 495 619 088	935 341 891	463 400 633	96 876 564
2018	1 176 966 372	871 813 048	196 693 996	108 459 328
2019	1 075 361 763	855 580 807	135 054 462	84 726 494
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	87,9	92,3	69,3	94,2
2015	88,9	91,5	69,7	112,4

4.2.2 Resultaten en financiële evenwichten

Leeswijzer:

- De gegevens komen uit de jaarrekeningen 2014 en 2015 (gerealiseerde ontvangsten en uitgaven) en de boekjaren 2016 tot 2019 van de (aangepaste) meerjarenplanningen 2014 – 2019 (ramingen).
- De cijfers van de jaarrekening 2014 en 2015 worden vergeleken met de cijfers van het boekjaar 2014 en 2015 van de initiële meerjarenplanning. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de cijfers uit de jaarrekening afwijken van de inschatting in de initiële meerjarenplanning. De cijfers geven percentages weer. Een cijfer hoger dan 100% betekent dat het cijfer van de jaarrekening hoger is dan het overeenkomende cijfer uit de initiële meerjarenplanning. Een cijfer lager dan 100% betekent dat niet alles wat in de initiële meerjarenplanning werd opgenomen, is gerealiseerd. Deze vergelijking geeft een indicatie van hoe goed de inschatting in de meerjarenplanning aansluit bij de werkelijke situatie die uit de jaarrekeningen blijkt.
- Het budgetair resultaat van het boekjaar is het verschil tussen alle ontvangsten en uitgaven van het financiële boekjaar.
- De autofinancieringsmarge (AFM) is het verschil tussen het exploitatiesaldo en de aflossingen van leningen. Ze toont in welke mate een lokaal bestuur in staat is om investeringen te financieren hetzij rechtstreeks via het overschot uit de exploitatie hetzij onrechtstreeks via de opname van nieuwe leningen. De autofinancieringsmarge geeft weer of de financiën van een lokaal bestuur op een structurele manier in evenwicht zijn.

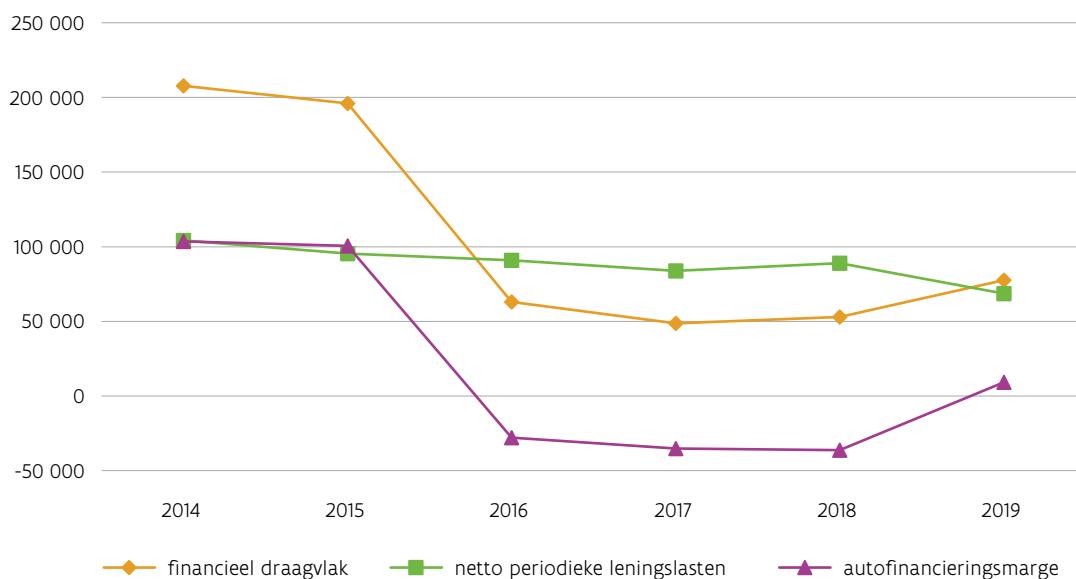
Grafiek: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)

Tabel: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2014 tot 2019 (in euro)

	exploitatiesaldo	saldo investeringsverrichtingen	saldo andere verrichtingen	budgettair resultaat boekjaar
rekening				
2014	190 301 649	-148 744 206	-63 881 399	-22 323 956
2015	181 460 966	-139 873 509	-42 209 259	-621 802
meerjarenplan				
2016	49 643 240	-128 075 795	-70 623 763	-149 056 319
2017	38 175 967	-311 517 652	-13 434 106	-286 775 791
2018	42 128 024	-174 738 245	-20 813 967	-153 424 188
2019	66 500 611	-100 665 218	22 313 557	-11 851 050
realisatiepercentage jaarrekening				
2014	240,8	68,8	113,3	11,5
2015	228,5	65,6	-177,9	0,6

Grafiek: Autofinancieringsmarge van 2014 tot 2019 (in 1000 euro)

Tabel: Autofinancieringsmarge van 2014 tot 2019 (in euro)

	financieel draagvlak	netto periodieke leningslasten	autofinancieringsmarge
rekening			
2014	207 741 372	104 203 567	103 537 805
2015	195 974 030	95 392 412	100 581 617
meerjarenplan			
2016	62 970 096	90 935 657	-27 965 561
2017	48 705 157	83 908 504	-35 203 347
2018	52 847 699	89 018 390	-36 170 691
2019	77 655 679	68 539 560	9 116 119
realisatiepercentage jaarrekening			
2014	213,6	99,4	-1 365,4
2015	196,8	98,9	-3 180,1

4.2.3 Financiële schuld

Leeswijzer:

- De gegevens komen uit de jaarrekeningen 2006 tot 2015 (gerealiseerde ontvangsten en uitgaven).
- Het betreft de financiële schulden zoals gedefinieerd in de algemene boekhouding voor de lokale en provinciale besturen volgens BBC. Onder de financiële schulden worden opgenomen: de schulden tegenover de kredietinstellingen, de overige leningen en de verplichtingen die voortvloeien uit obligatieleningen, leasing of soortgelijke overeenkomsten. Het betreft zowel de financiële schulden op korte als op lange termijn.

Tabel: Financiële schuld per provincie van 2006 tot 2015 (in euro)

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	alle provincies
2006	133 998 343	85 519 420	208 244 735	133 224 457	148 279 494	709 266 449
2007	134 811 848	90 265 722	214 682 961	114 389 886	146 271 870	700 422 288
2008	138 088 593	96 688 567	191 512 748	94 913 579	138 247 328	659 450 814
2009	142 208 341	100 287 022	211 003 294	100 102 368	130 418 910	684 019 933
2010	162 330 417	99 986 800	209 232 518	91 737 054	120 507 462	683 794 252
2011	166 861 320	98 738 756	184 055 670	81 736 049	115 784 536	647 176 330
2012	188 512 848	99 414 666	162 498 762	72 564 459	111 777 288	634 768 023
2013	231 666 275	94 601 684	142 791 670	72 858 113	115 272 632	657 190 374
2014	192 565 690	87 638 355	126 600 201	76 889 633	113 886 971	597 580 850
2015	171 098 524	87 298 664	114 731 674	85 326 665	100 955 572	559 411 098

4.3 Personeel

Leeswijzer:

- De volgende personeelscategorieën worden niet meegerekend:
 - vrijwillige brandweer (federale bevoegdheid)
 - beroepsbrandweer (federale bevoegdheid)
 - jobstudenten en monitoren
 - personeel van de politiezones (federale bevoegdheid)
 - gesubsidieerd onderwijzend personeel.
- De personen die op proef benoemd zijn, worden meegerekend in de categorie contractanten.
- De gegevens komen van de Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels (DIBISS).
- De cijfers hebben betrekking op het tweede kwartaal van 2016.

4.3.1 Totaal aantal personeelsleden

> In koppen

Totaal aantal personeelsleden (in koppen): 5 559

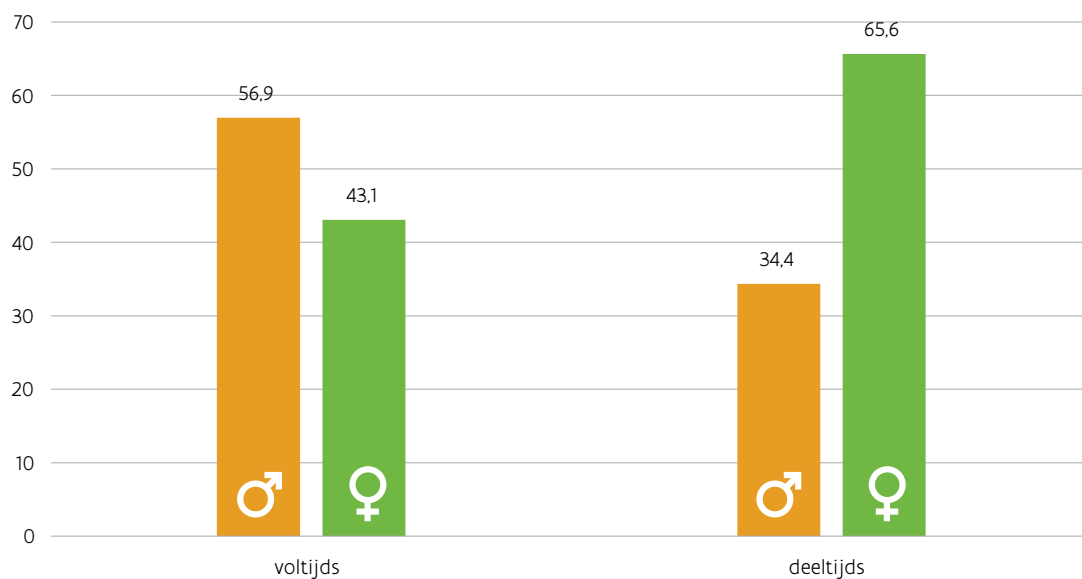
Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in absolute cijfers)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
950	573	784	738	335	742	529	908
1 523		1 522		1 077		1 437	
3 045				2 514			

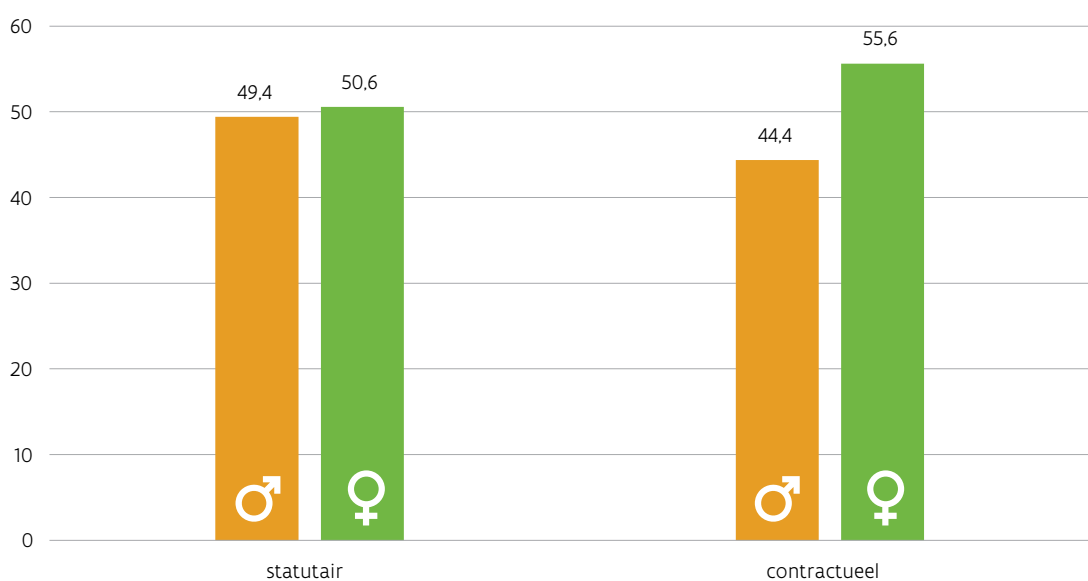
Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in %)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
17,1	10,3	14,1	13,3	6,0	13,3	9,5	16,3
27,4		27,4		19,4		25,8	
54,8				45,2			

Grafiek: Man-vrouwverhouding naar prestatieregime (in %)

Grafiek: Man-vrouwverhouding naar statuut (in %)

> In VTE

Totaal aantal personeelsleden (in VTE): 4 323,3

Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in absolute cijfers)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
939,3	561,7	739,4	635,5	228,7	507	189,6	522,1
1 501,1		1 374,9		735,		711,6	
2 876				1 447,4			

Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in %)

Voltijds				Deeltijds			
Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel	
Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
21,7	13,0	17,1	14,7	5,3	11,7	4,4	12,1
34,7		31,8		17		16,5	
66,5				33,5			

4.3.2 Personeelsleden per provincie

Tabel: Aantal personeelsleden per provincie in koppen

	voltijds				deeltijds				totaal
	Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel		
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
Antwerpen	266	129	185	148	119	229	48	137	1 261
Limburg	105	117	195	168	37	113	58	244	1 037
Oost-Vlaanderen	227	115	160	217	76	159	231	338	1 523
Vlaams-Brabant	149	99	147	117	51	116	141	81	901
West-Vlaanderen	203	113	97	88	52	125	51	108	837
Totaal	950	573	784	738	335	742	529	908	5 559

Tabel: Aantal personeelsleden per provincie in VTE

	voltijds				deeltijds				totaal
	Vastbenoemd		Contractueel		Vastbenoemd		Contractueel		
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
Antwerpen	271,6	128,3	175,4	135,9	82,8	155,4	31,0	90,6	1 071
Limburg	103,4	116	187,9	144,1	24,4	72,4	33,9	133,7	815,8
Oost-Vlaanderen	222,1	112,3	147,1	168,3	51,9	112,1	82,6	192,7	1 089,1
Vlaams-Brabant	140,4	94,4	136,5	106,1	36,3	76,3	26,8	40,7	657,4
West-Vlaanderen	201,8	110,9	92,6	81,0	33,4	90,8	15,3	64,4	690,1
Totaal	939,3	561,7	739,4	635,5	228,7	507,0	189,6	522,1	4 323,3

4.3.3 Personeelsleden naar niveau

Leeswijzer:

- De gegevens gebruikt in onderstaande tabel en grafiek komen uit de personeelsdatabank van het Agentschap Binnenlands Bestuur.
- Ze geven de toestand weer op 5 april 2016.
- De cijfers zijn uitgedrukt in koppen.

Tabel: Aantal personeelsleden per provincie naar niveau (in %)

	niveau A	niveau B	niveau C	niveau D	niveau E
Antwerpen	33	19	21	19	8
Limburg	31	25	23	20	2
Oost-Vlaanderen	27	16	24	22	11
Vlaams-Brabant	24	17	21	19	19
West-Vlaanderen	23	19	19	22	16

5.1 Organisaties van integratie en inburgering

- Agentschap Integratie en Inburgering – voor meer informatie zie www.integratie-inburgering.be
- 2 stedelijke agentschappen Integratie en Inburgering, namelijk atlas vzw Integratie en Inburgering Antwerpen en In-Gent vzw – voor meer informatie zie www.atlas-antwerpen.be en <http://in-gent.be/>.
- Huis van het Nederlands Brussel vzw voor meer informatie zie www.huisnederlandsbrussel.be
- 1 participatieorganisatie namelijk het Minderhedenforum – voor meer informatie zie www.minderhedenforum.be
- 1 werking voor binnenschippers, namelijk De Schroef vzw
- 1 faciliteitengemeente in de Vlaamse rand ontvangt een lokale integratiesubsidie en van 56 Vlaamse gemeenten is de lokale integratiesubsidie vanaf 1 januari 2016 opgenomen in een aanvullende dotatie van het Gemeentefonds.
- 7 projecten voor Intergemeentelijke Samenwerking hebben in 2016 een projectsubsidie ontvangen.
- 165 gemeenten hebben in het kader van de vluchtelingenproblematiek een subsidie ontvangen in 2016.

5.2 Vreemdelingen

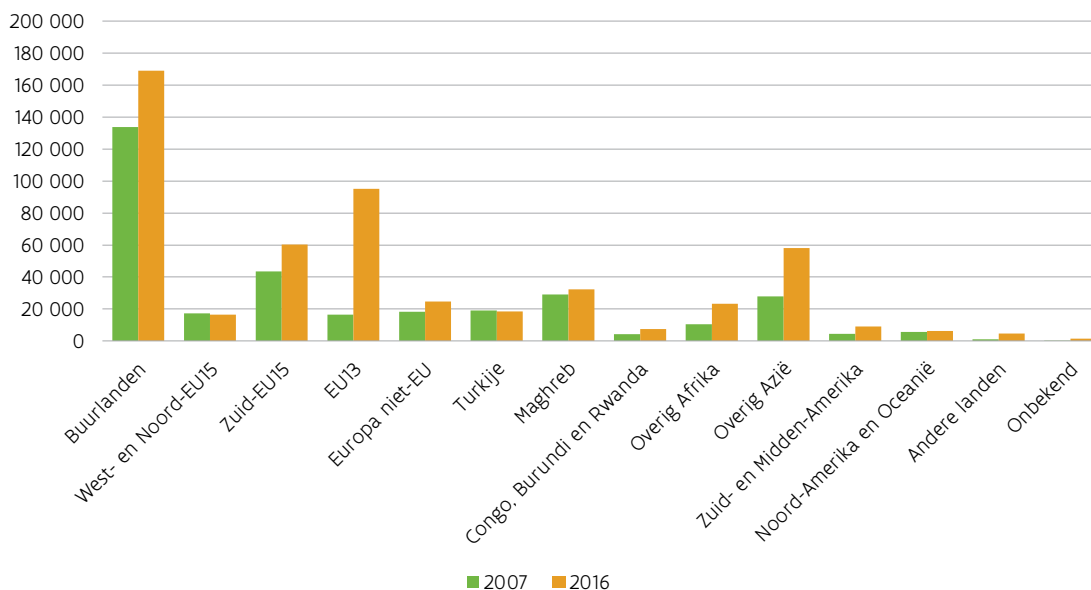
Leeswijzer:

- Vreemdelingen zijn personen met een andere dan de Belgische nationaliteit. Asielzoekers in procedure zijn ingeschreven in het wachtregister en zijn niet opgenomen in de onderstaande cijfers, erkende vluchtelingen wel.
- De gegevens komen van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie en zijn bewerkt door de Studiedienst van de Vlaamse Regering.
- Datum: begin van het betreffende jaar
- Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek (ADS), bewerking door de Studiedienst van de Vlaamse Regering
- Bij de opdeling van de vreemde bevolking worden volgende nationaliteitsgroepen gebruikt:
 - EU:
 - Buurlanden: Nederland, Frankrijk, Duitsland en Luxemburg
 - West- en Noord-EU15: Ierland, Groot-Brittannië, Oostenrijk, Denemarken, Zweden en Finland
 - Zuid-EU15: Italië, Spanje, Portugal en Griekenland
 - EU13: Estland, Letland, Litouwen, Polen, Tsjechië, Slovakije, Hongarije, Slovenië, Bulgarije, Roemenië, Kroatië, Malta en Cyprus
 - Niet-EU:
 - Europa niet-EU: Zwitserland, Noorwegen, Albanië, Wit-Rusland, Kosovo, Moldavië, Rusland, Bosnië, Oekraïne, Liechtenstein, Andorra, Monaco, San Marino, Macedonië, IJsland, Servië en Montenegro;
 - Turkije
 - Maghreb: Marokko, Algerije, Tunesië, Libië en Mauritanië
 - Congo-Kinshasa, Burundi, Rwanda

- Overig Afrika
- Overig Azië
- Zuid- en Midden-Amerika: alle Amerikaanse landen behalve Canada, de Verenigde Staten en Mexico
- Noord-Amerika en Oceanië: Canada, de Verenigde Staten, Mexico en alle landen van Oceanië
- Andere landen: andere landen dan diegene vermeld in bovenstaande groepen
- Onbekend: personen met een onbekende buitenlandse nationaliteit

Gemiddeld % vreemdelingen in het Vlaams Gewest (in 2016): 8,1%

Grafiek: Aantal vreemdelingen per nationaliteitsgroep in het Vlaams Gewest, 2007-2016

Tabel: Aantal vreemdelingen per nationaliteitsgroep in het Vlaams Gewest, 2007-2016

					% tov totale bevolking	
	2007	2010	2013	2016	2007	2016
Totaal EU	211 062	253 298	298 732	340 829	3,5	5,3
Buurlanden	133 851	150 462	160 618	169 057	2,2	2,6
West- en Noord-EU15	17 263	17 284	16 813	16 444	0,3	0,3
Zuid-EU15	43 431	46 743	52 550	60 250	0,7	0,9
EU13	16 517	38 809	68 751	95 078	0,3	1,5
Totaal niet-EU	120 632	146 135	169 150	185 565	2,0	2,9
Europa niet-EU	18 335	23 295	26 570	24 635	0,3	0,4
Turkije	18 994	19 299	18 900	18 487	0,3	0,3
Maghreb	29 096	30 721	31 067	32 201	0,5	0,5
Congo, Burundi en Rwanda	4 354	5 819	6 923	7 552	0,1	0,1
Overig Afrika	10 541	15 245	19 530	23 344	0,2	0,4
Overig Azië	27 948	37 651	48 686	58 083	0,5	0,9
Zuid- en Midden-Amerika	4 437	5 684	7 381	8 996	0,1	0,1
Noord-Amerika en Oceanië	5 699	5 970	6 042	6 173	0,1	0,1
Andere landen	997	1 964	3 161	4 572	0,0	0,1
Onbekend	231	487	890	1 522	0,0	0,0
Algemeen totaal	331 694	399 433	467 882	526 394	5,4	8,1

5.3 Personen van buitenlandse herkomst

Leeswijzer:

- Heel wat vreemdelingen hebben in de loop der jaren de Belgische nationaliteit verworven. De kinderen van deze nieuwe Belgen beschikken van bij hun geboorte automatisch over de Belgische nationaliteit. Ook een kind van ouders met een vreemde nationaliteit dat in België geboren wordt kan onder bepaalde voorwaarden via een nationaliteitstoekenning of -verkrijging de Belgische nationaliteit verwerven. Bij de opdeling van de bevolking van buitenlandse herkomst wordt opnieuw de hierboven beschreven indeling gebruikt. Om de herkomst van een persoon te bepalen worden door de Kruispuntbank Sociale Zekerheid 4 criteria in rekening gebracht:
 - de huidige nationaliteit van de persoon
 - de geboortenationaliteit van de persoon (strikt genomen de eerste in het Rijksregister gekende nationaliteit)
 - de geboortenationaliteit van de vader
 - de geboortenationaliteit van de moeder
- Is 1 van deze 4 criteria een niet-Belgische nationaliteit, dan wordt de persoon beschouwd als een persoon van buitenlandse herkomst. Deze operationalisering komt overeen met de doelgroep zoals omschreven in artikel 3 van het Vlaamse Integratiedecreet van 2013.
- Bron: Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, bewerkt door de Studiedienst van de Vlaamse Regering
- Data: begin van het betreffende jaar

Grafiek: Aantal personen van buitenlandse herkomst per herkomstgroep in het Vlaams Gewest, 2009-2015

Tabel: Aantal personen van buitenlandse herkomst per herkomstgroep in het Vlaams Gewest, 2009-2015

					% tov totale bevolking	
	2009	2011	2013	2015	2009	2015
Totaal EU	463 580	499 980	538 766	577 740	7,4	9,0
- Buurlanden	272 033	283 157	292 471	301 465	4,4	4,7
- West- en Noord-EU15	31 601	32 170	32 493	32 926	0,5	0,5
- Zuid-EU15	104 577	111 237	119 117	127 903	1,7	2,0
- EU13	55 369	73 416	94 685	115 446	0,9	1,8
Totaal niet-EU	506 410	575 962	641 851	690 812	8,1	10,7
- Europa niet-EU	71 691	85 537	92 801	96 517	1,1	1,5
- Turkije	108 994	117 709	125 097	131 279	1,7	2,0
- Maghreb	146 609	164 539	181 575	196 784	2,4	3,1
- Andere landen	179 116	208 177	242 378	266 232	2,9	4,1
Algemeen totaal	969 990	1 075 942	1 180 617	1 268 552	15,6	19,7

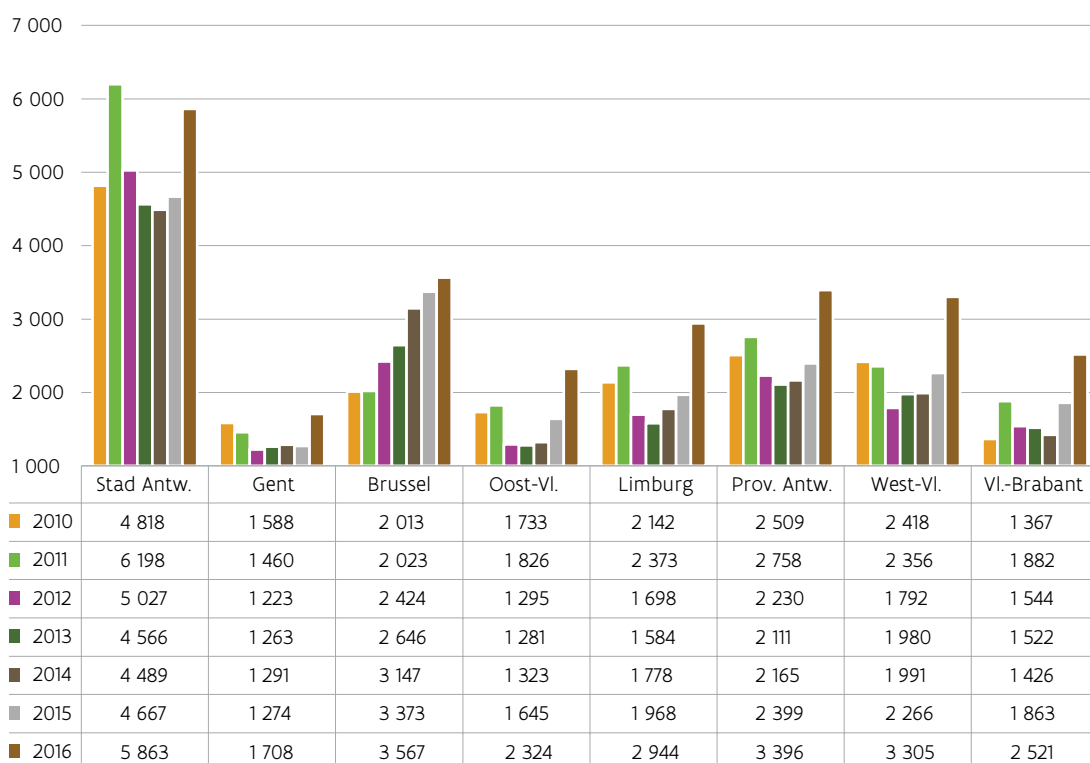
5.4 Inburgeraars

Aantal inburgeraars dat voor het eerst een inburgeringscontract ondertekent van 2009 tot 2016

Leeswijzer:

- De gegevens komen van de Kruispuntbank Inburgering en zijn bewerkt door het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Grafiek: Aantal meerderjarige inburgeraars die voor het eerst een inburgeringscontract ondertekenen per werkingsgebied, Vlaams Gewest en Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 2010-2016

In de periode van 2010 tot 2016 hebben in totaal 136.343 personen een inburgeringscontract ondertekend. Praktisch elke regio kende in 2011, een jaar van verhoogde instroom van nieuwkomers, een piek van ondertekende inburgeringscontracten. Nadien volgde een daling. Een uitzondering hierop vormt het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dat ook na 2011 een stijging van het aantal contracten kende. Sedert 2014 is er opnieuw een stijging van het aantal inburgeringscontracten. In 2016 hebben 25.628 personen een inburgeringscontract ondertekend. Dit is een stijging met meer dan 30% ten opzichte van 2015.

Overzicht tabellen en grafieken

1. Lokale samenwerking

- Grafiek: Lokale samenwerkingsverbanden naar categorie (in %)

2. Gemeenten

Inwoners

- Grafiek: Gemiddeld aantal inwoners per gemeente naar inwonerscategorie (in 2016)
- Grafiek: Gemiddeld aantal inwoners naar inwonerscategorie van 1986 tot 2016 (relatief)
- Tabel: Gemiddeld aantal inwoners naar inwonerscategorie van 1986 tot 2016 (absoluut)
- Tabel: Grootte van de gemeenten in Vlaanderen (in 2016)
- Grafiek: Gemiddelde bevolkingsdichtheid per gemeente naar inwonerscategorie (in 2016)

Financiën

> Ontvangsten en uitgaven

- Grafiek: Totale ontvangsten en uitgaven van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Exploitatieontvangsten, investeringsontvangsten, andere ontvangsten en totale ontvangsten van 2006 tot 2019 (in euro)
- Tabel: Exploitatie-uitgaven, investeringsuitgaven, andere uitgaven en totale uitgaven van 2006 tot 2019 (in euro)

> Exploitatie

- Grafiek: Totale exploitatieontvangsten en –uitgaven van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Totale fiscale ontvangsten en boetes, waaronder ontvangsten uit opcentiemen op de onroerende voorheffing, aanvullende belasting op de personenbelasting en andere belastingen en boetes; totale werkingssubsidies, waaronder het Gemeentefonds en specifiek werkingssubsidies van 2006 tot 2019 (in euro)
- Grafiek: Fiscale ontvangsten en boetes en werkingssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Grafiek: Ontvangsten uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing, aanvullende belasting op de personenbelasting en andere belastingen van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Grafiek: Gemiddelde aanslagvoet APB naar inwonerscategorie in 2017 (in %)
- Grafiek: Gemiddelde aanslagvoet APB van 2006 tot 2017 (in %)
- Grafiek: Gemiddelde aanslagvoet OOV naar inwonerscategorie (in 2017)
- Grafiek: Gemiddelde aanslagvoet OOV van 2006 tot 2017
- Grafiek: Top 15 van de belastingen en retributies, met de grootste opbrengst in 2015 (in 1 000 euro)
- Grafiek: Ontvangsten uit het Gemeentefonds en specifieke werkingssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)

- Tabel: Ontvangsten per inwoner uit opcentiemen op de onroerende voorheffing, aanvullende belasting op de personenbelasting, andere belastingen, Gemeentefonds en andere werkingssubsidies naar inwonerscategorie voor 2006, 2015 en 2019 (in euro)
- Tabel: Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen, toegestane werkingssubsidies waaronder bijdrage aan de politiezone, het OCMW, de hulpverleningszone en de besturen van de eredienst en overige werkingssubsidies (in euro)
- Grafiek: Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen en toegestane werkingssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Grafiek: Gemeentelijke bijdrage aan de politiezone, het OCMW, hulpverleningszone en de besturen van de eredienst en overige toegestane werkingssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Uitgaven inzake bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen, bijdrage aan de politiezone, het OCMW, hulpverleningszone en de besturen van de eredienst per inwoner en naar inwonerscategorie in 2006, 2015 en 2019 (in euro)

> Investerings

- Grafiek: Totale investeringsontvangsten en –uitgaven van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Totale investeringsontvangsten en –uitgaven van 2006 tot 2019 (in euro)
- Grafiek: Verkoop van financiële vaste activa en materiële vaste activa; investeringssubsidies en –schenkingen, van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Totale investeringsontvangsten, waaronder ontvangsten uit verkoop van financiële en materiële vaste activa en ontvangsten uit investeringssubsidies en –schenkingen van 2006 tot 2019 (in euro)
- Grafiek: Investerings in financiële vaste activa, materiële vaste activa en immateriële vaste activa en toegestane investeringssubsidies van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Totale investeringsuitgaven, waaronder investeringen in financiële, materiële en immateriële vaste activa en toegestane investeringssubsidies van 2006 tot 2019 (in euro)
- Tabel: Investeringsontvangsten en –uitgaven per inwoner naar inwonerscategorie voor 2006, 2015 en 2019 (in euro)

> Resultaten en financiële evenwichten

- Grafiek: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2006 tot 2019 (in euro)
- Grafiek: Autofinancieringsmarge (AFM) van 2006 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Autofinancieringsmarge (AFM) van 2006 tot 2019 (in euro)
- Tabel: Autofinancieringsmarge (AFM) per inwoner en naar inwonerscategorie voor 2006, 2015 en 2019 (in euro)

> Financiële schuld

- Grafiek: Financiële schuld van 2006 tot 2015 (in 1 000 euro)
- Grafiek: Financiële schuld per inwoner en naar inwonerscategorie in 2015 (in euro)

Personeel

- Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in absolute cijfers)
- Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in %)
- Grafiek: Man-vrouwverhouding naar prestatieregime (in %)
- Grafiek: Man-vrouwverhouding naar statuut (in %)
- Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in absolute cijfers)
- Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in %)
- Tabel: Gemiddeld aantal personeelsleden per gemeente naar inwonerscategorie (in koppen)
- Tabel: Gemiddeld aantal personeelsleden per gemeente naar inwonerscategorie (in VTE)
- Grafiek: Personeelsleden per gemeente naar niveau en naar inwonerscategorie (in %)

3. OCMW's

Financiën

> Totale ontvangsten en uitgaven

- Grafiek: Totale ontvangsten en uitgaven van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Totale ontvangsten, exploitatieontvangsten, investeringsontvangsten en andere ontvangsten van 2014 tot 2019 (in euro)
- Tabel: Totale uitgaven, exploitatie-uitgaven, investeringsuitgaven en andere uitgaven van 2014 tot 2019 (in euro)
- Tabel: Totale ontvangsten en uitgaven, exploitatieontvangsten en –uitgaven en investeringsontvangsten en –uitgaven per inwoner en naar inwonerscategorie van 2014 tot 2019 (in euro)

> Resultaten en financiële evenwichten

- Grafiek: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2014 tot 2019 (in euro)
- Grafiek: Autofinancieringsmarge van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Autofinancieringsmarge van 2014 tot 2019 (in euro)
- Tabel: Autofinancieringsmarge per inwoner en naar inwonerscategorie van 2014 tot 2019 (in euro)

> Financiële schuld

- Grafiek: Financiële schuld van 2006 tot 2015 (in 1 000 euro)
- Grafiek: Financiële schuld per inwoner naar inwonerscategorie in 2015 (in euro)

Personeel

- Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in absolute cijfers)
- Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in %)
- Grafiek: Man-vrouwverhouding naar prestatieregime (in %)
- Grafiek: Man-vrouwverhouding naar statuut (in %)
- Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in absolute cijfers)
- Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in %)
- Tabel: Gemiddeld aantal personeelsleden per OCMW naar inwonerscategorie (in koppen)
- Tabel: Gemiddeld aantal personeelsleden per OCMW naar inwonerscategorie (in VTE)
- Grafiek: Personeelsleden per OCMW naar niveau en naar inwonerscategorie (in %)

4. Provincies

Inwoners

- Grafiek: Aantal inwoners per provincie (in 2016)
- Grafiek: Aantal inwoners per provincie van 1986 tot 2016
- Tabel: Aantal inwoners per provincie van 1986 tot 2016
- Grafiek: Bevolkingsdichtheid per provincie (in 2016)

Financiën

> Totale ontvangsten en uitgaven

- Grafiek: Totale ontvangsten en uitgaven van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Totale ontvangsten, exploitatieontvangsten, investeringsontvangsten en andere ontvangsten van 2014 tot 2019 (in euro)
- Tabel: Totale uitgaven, exploitatie-uitgaven, investeringsuitgaven en andere uitgaven van 2014 tot 2019 (in euro)

> Resultaten en financiële evenwichten

- Grafiek: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Budgettair resultaat van het boekjaar van 2014 tot 2019 (in euro)
- Grafiek: Autofinancieringsmarge van 2014 tot 2019 (in 1 000 euro)
- Tabel: Autofinancieringsmarge van 2014 tot 2019 (in euro)

> Financiële schuld

- Tabel: Financiële schuld per provincie van 2006 tot 2015 (in euro)

Personeel

- Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in absolute cijfers)
- Tabel: Aantal personeelsleden in koppen (in %)
- Grafiek: Man-vrouwverhouding naar prestatieregime (in %)
- Grafiek: Man-vrouwverhouding naar statuut (in %)
- Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in absolute cijfers)
- Tabel: Aantal personeelsleden in VTE (in %)
- Tabel: Aantal personeelsleden per provincie in koppen
- Tabel: Aantal personeelsleden per provincie in VTE
- Tabel: Aantal personeelsleden naar niveau (in %)

5. Inburgering en integratie

- Grafiek: Aantal vreemdelingen per nationaliteitsgroep in het Vlaamse Gewest van 2007 tot 2016
- Tabel: Aantal vreemdelingen per nationaliteitsgroep in het Vlaamse Gewest van 2007 tot 2016
- Grafiek: Aantal personen van buitenlandse herkomst per herkomstgroep in het Vlaamse Gewest in 2009 - 2015
- Tabel: Aantal personen van buitenlandse herkomst per herkomstgroep in het Vlaamse Gewest van 2009 - 2015
- Grafiek: Aantal meerderjarige inburgeraars die voor het eerst een inburgeringscontract ondertekenen per werkingsgebied in het Vlaamse en Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 2010 tot 2016
- Tabel: Aantal meerderjarige inburgeraars die voor het eerst een inburgeringscontract ondertekenen per werkingsgebied in het Vlaamse en Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 2010 tot 2016

Meer informatie

Op zoek naar uitgebreide statistische informatie, dan neem je best eens een kijkje op volgende websites.

- Lokale statistieken:
www.lokalestatistieken.be
- Gemeentelijke profielschetsen:
www.lokalestatistieken.be
- Financiële profielen:
www.binnenland.vlaanderen.be
- Lokale bestuurskrachtmonitor:
www.binnenland.vlaanderen.be
- Beleidsrapporten lokale samenwerking:
www.binnenland.vlaanderen.be
- Mandatendatabank:
www.binnenland.vlaanderen.be
- Stadsmonitor:
www.stadsmonitor.be
- Bevolkings- en huishoudensprognoses:
www.vlaanderen.be/svr
- Lokale Inburgerings- en integratiemonitor:
www.regionalestatistieken.vlaanderen.be
- Vlaamse Migratie- en Integratiemonitor 2015:
www.integratiebeleid.vlaanderen.be

De Vlaamse profielschets is een publicatie van het Agentschap Binnenlands Bestuur
v.u.: Jeroen Windey, administrateur-generaal
Boudewijnlaan 30 bus 70, 1000 Brussel
Eindredactie: Katie Heyse
Lay-out: Lemento
Depotnr.: D/2017/3241/175

